

GAY MARABƏŇ UWANA MARK ATSETSÈR Evangile selon Marc

*Mapəhay aŋa Yuhana masla madàh batem.
(Mata 3.1-12; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)*

¹ Aganay gay delga uwana adzəka à vok lakəl aŋa Yesu, Kona aŋa Zəzagəla, uwana mafal dzakwa à gəl gà. ² La wakità uwana la abà Yesayya atsetsèr, Zəzagəla agòd:

“Aganay gəsləl à awtày masləlay gulo, la huma aŋək kà madàhkanj tetəvi à ahəŋ.”[✠]

³ Uwaga kà kuda aŋa dza uwana awiyay la fəta la abà:

“Dahàwla azlatetəvi à Sufəl Zəzagəla à ahəŋ tərta.”[✠]

⁴ Kiya uwaga Yuhana apəhla vok ala la fəta la abà. Az gay Zəzagəla, anavà azladza uwana tasà à waŋ à slaka aŋha: “Kèsàw batem, uwana apəhla ala kà kadapəhaw gay la ləv ala, ŋgaha Zəzagəla adàmamatsakula tsakana ala.”

⁵ Azladza la makoray masla Yahudiya, la azladza la Urusalima gesina, tasà à waŋ à slaka aŋha, uwana tasəlla tsakana aŋatà à uda. Yuhana adahà à atà batem la mukwà Urdun la abà.

⁶ Yuhana adùw lukut madəhəŋga à vok la aŋidz aŋa zlugumi, rəts awadà vok ala la para-para zlap, tatak may aŋha kà hayyaw la zuway mazuway. ⁷ Apəh à azladza, agòd à atà: “Dza

uwana atsa à waŋ la lig gulo la ahəŋ kà, aduwa gi la mənŋa, gəsla gay kà makəl gəl à ahəŋ aŋa mapəl zuwid kwimik aŋha ala aw. ⁸ Gi kà, gədaḥakulla batem kà la iyaw, ama masla kà adahakullan kà la Masasəḍok Zəzagəla.”

*Yuhana adəḥ batem à Yesu
(Mata 3.13-17; Luka 3.21-22)*

⁹ La abatà Yesu asà à waŋ la gudəŋ Nazaret la kutso Galili. Yuhana adəḥalla batem la mukwà Urdun la abà. ¹⁰ Mok uwana Yesu asà à uda la iyaw la abà, anəŋà à zagəla kà, zagəla mapəzl à ama ala gà. Anəŋà Masasəḍok Zəzagəla atsà à ahəŋ à gəl aŋha bokuba habakoku. ¹¹ Ŋgaha tatsənà kuda uwana atsən à ahəŋ la zagəla: “Kak bəzi gay ləv gulo, gərabay mənŋa kà kak.”✧

*Sufəl aŋa mawisiga apapat Yesu
(Mata 4.1-11; Luka 4.1-13)*

¹² La lig la ahəŋ, katskats Masasəḍok Zəzagəla adala Yesu à fəta à abà. ¹³ Adzà à ahəŋ la abatà mavakay dzik ufaḍ, ŋgaha seteni apapat masla. Yesu adzà à ahəŋ la tataka azlatatak fəta la abà, ŋgaha azlamalika tazlək masla bay.

*Yesu azal azlaməna makas kilfi ufaḍ
(Mata 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)*

¹⁴ Tadùw Yuhana à daŋay, kiya uwaga Yesu ahəd à kutso Galili, kà maz gay matsidəyga aŋa Zəzagəla. ¹⁵ Agòḍ: “Kaslà adaslay à dagay kà Zəzagəla adzəka makoray aŋha. Pèhàw gay la ləv ala, diŋàw gəl à gay matsidəyga aŋa Zəzagəla à vok!”

✧ **1:11** 1.11 1Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

¹⁶ Mok uwana Yesu anèf à gay dèrøv aᅇa Galili, anəᅇà azlaməna makas kilfi səla, Səmon la deda aᅇha Andəre. Tadàw dzarawa à iyaw abà kà makasla kilfi. ¹⁷ Yesu agòd à atà: “Sàw à waᅇ, nèfàw gi, gədàpakakulla kà azlaməna makas azladza.” ¹⁸ Katskats tasàk à dzarawa aᅇatà, tanəfà masla.

¹⁹ Uwana adada à huma à gay ᅇuv, anəᅇà azlabəza aᅇa Zebede, Yakuba atà la Yuhana, atà la kəslah iyaw la abà tadàh dzarawa aᅇatà. ²⁰ Katskats Yesu azàla atà, tasàk à baba aᅇatà à ahəᅇ la azlaməna sləray aᅇha la kəslah iyaw la afik, ᅇgaha tanəfà Yesu.

*Dza la masasəđok mawisiga
(Luka 4.31-37)*

²¹ Yesu la azlaməna matapla la slaka aᅇha tahəd à Kapernahum. La vuđ maduw ləv aᅇa azla Yahudiya, Yesu adà à gày madəv kudfa aᅇatà à agu kà matapatàla. ²² Azladza uwana tatsənà gay aᅇha kà, ləv avàl atà à gay, kà uwana atapàtàla kà bokuba azlaməᅇga aᅇa azlaməna madzeᅇ wakità Zəzagəla aw, ama bokuba dza uwana akor ndzəđa.

²³ Mok uwatà, dza la masasəđok mawisiga apəhla vok ala la gày madəv kudfa uwatà la aku, awiyà: ²⁴ “Mana à gay aᅇak la anu ma? Yesu, kak zil Nazaret! Kasà à waᅇ kà mazanula ay? Gəsəl kà, kà kak Tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl kak à waᅇ.” ²⁵ Yesu aslèh məlo à masasəđok uwatà à gəl: “Dzà à ahəᅇ titi! Sà dza uwaga lakəl ala!” ²⁶ ᅇgaha masasəđok mawisiga abəllakà dza uwatà la ndzəđa, awiyà la kuda məᅇga,

ngaha asàlla à kəl ala. ²⁷ Ləv avəl atà à gay gesina. Tanàvähà à vok: “Mana gay mawga uwanay asal magodəy ma? Mana uwaga ma, akor azlamasasəđok mawisiga la ndzəđa, ngaha azlamasasəđok mawisiga bay tafa à gəl à gay aŋha?” ²⁸ Katskats azladza tazàhà gay lakəl aŋa Yesu la kutso Galili gesina.

*Yesu awar azlaməna đuvats ala aŋuvaw
(Mata 8.14-17; Luka 4.38-41)*

²⁹ Uwana tasà à uda la gày madəv kudə la aku kà, katskats Yesu ahəd atà la Yakuba ngaha la Yuhana à mtəga aŋa Səmon la Andəre. ³⁰ Məŋay aŋa Səmon la akəl la vok la slaka mahən à ahəŋ. Mok uwana Yesu abəz atà à vok kà, tapəhal gay lakəl aŋha. ³¹ Yesu ahəd à slaka aŋha, akəs la ahəl, atsizlləŋ ala, ngaha akəl vok asàlla vok ala. La lig la ahəŋ mis uwatà azlək atà.

³² La mokokhu, mok uwana afats adatəđ à ahəŋ, azladza tasəhla azlaməna đuvats aŋuvaw à waŋ à slaka Yesu, la azlauwana la masasəđok mawisiga. ³³ Azladza gudəŋ uwatà tahamə gay à vok la gay gamagəy aŋha. ³⁴ Yesu awarəŋ ala azladza aŋuvaw uwana tas ngərpa la azladəvats anik anik gesina, la makudəkəh azlamasasəđok mawisiga, afàhà à atà akur à lig kà mapəhlaŋ ala aw, kà uwana atà: “Məsəl Yesu”, tagəđ.

*Yesu auguzahay la kutso Galili
(Luka 4.42-44)*

³⁵ Lebəŋ gə bəŋ, afats à lig mas à afik, Yesu atsizlla ala, ngaha asà à uda la kay, ahəd aŋha à fəta à abə ngaha adəv kudə la abatà. ³⁶ Səmon atà la azlamanalay aŋha tahəd kà

mayàh masla. ³⁷ Uwana taɓ̀ɓ̀zal à vok, “Azladza gesina tayàh kà!”, tagòɗal. ³⁸ Ama Yesu agòɗ à atà: “Məhàd à azlagudəŋ anik anik, gəɗàpəhay gay Zəzagəla la abatà babay, kà uwana gəsà à waŋ kà madàh sləray uwaga.” ³⁹ Kiya uwaga auguzàhàh la kutso Galili gesina. Apàh gay matsidayga la azlagay madəv kuda aŋatà la aku, ŋgaha akudə̀kàh azlamasasəɗok mawisiga à uda.

*Yesu awura masla akàl zagəla ala
(Mata 8.1-4; Luka 5.12-16)*

⁴⁰ Masla akàl zagəla asà à waŋ à slaka Yesu, akəɗeɗal à huma à gay, anàval: “Kamkam, baŋa asa à ka kà, kaslala vok kà mawur gi ala!” ⁴¹ Vok ahàm à Yesu, abiyà ahàl ala, adə̀bani, ŋgaha agòɗal: “Asa à gi, wùr ala!” ⁴² Katskats akàl zagəla asàl à vok ala, awùr ala. ⁴³ La lig la ahəŋ, Yesu awùl à masla la mafahal akur à lig, agòɗal: ⁴⁴ “Tsənàŋ lela, kapəh uwaga à dza anik aw, ama hàd kadàpəhla vok à masla mav tatak à Zəzagəla, kà kadawurla, ŋgaha v à tatak uwana Musa apə̀h à ahəŋ kà masəlay kà kawùr ala.” ⁴⁵ Ama dza uwatà ahàd, adzəkà mapəhay à azladza gesina lakəl aŋa mawurla aŋha. Gay gà la uwaga à uwana Yesu aslàla vok kà mad gudəŋ à abà la dazuwaya aw. Kà uwaga à uwana Yesu adzà à ahəŋ la uda la fəta la abà, la abatà bay, azladza tadàh à awtày à slaka aŋha la kəla slaka gesina.

✧ **1:44** 1.44 3Musa 14.1-32

2

*Yesu awur dza makalàh à vɔɔfah gà ala
(Mata 9.1-8; Luka 5.17-26)*

¹ La lig mahə̀nə̀y ɲuv Yesu ahàd à Kapernahum aya. Uwana tatsə̀nà̀ɲ Yesu la kay kà, ² azladza aɲuvaw tahamà ahə̀ɲ tsə̀rə̀h à uwana slaka atəm à ahə̀ɲ bamə̀raka la gəl akəl aw, apə̀h à atà gay Zə̀zagə̀la. ³ Ɗgaha azladza anik tasà à wə̀ɲ à slaka aɲha, tasə̀lla dza makalàh à vɔɔfah gà à wə̀ɲ, azladza ufaɔ la tsə̀h tazə̀bay. ⁴ Ama tabə̀z à tetə̀vi kà madla à slaka Yesu aw, kà uwana maham à ahə̀ɲ dza aɲuvaw la ahə̀ɲ, tadala à gəl gày à afik, tapokwà gəl gày uwana Yesu la kay la afik, uwana tapokwə̀ɲ tadzilà dza makalàh à vɔɔfah gà uwatà à gày la kə̀slah gà. ⁵ Uwana Yesu anə̀ɲə̀ɲ madiɲal gəl à vok aɲatà mə̀ɲga, agòɔ à dza makalàh à vɔɔfah gà uwaga: “Bə̀zi gulo, tsakana aɲak adəmatsila!” ⁶ Ama azladza anik la tataka azlamə̀na mapə̀hla wakitə̀ seriya la abà la slaka madzàh madzay la abatà, tadzùgw la gəl aɲatà: ⁷ “Kà mana dza uwanay apə̀hay mawisiga lakəl aɲa Zə̀zagə̀la kiya uwaga ma? Dza aslala vok aɲa mamats tsakana à dza ala aw, say Zə̀zagə̀la pə̀ra!” ⁸ Katskats Yesu asəl uwana tadzugway la lə̀v aɲatà la tsə̀h, agòɔ à atà: “Kà mana kadzugwaw kiya uwanay la lə̀v aɲkul la tsə̀h ma? ⁹ Butu mala zlazlada magoday: gədàmats à ka tsakana aɲak ala takay? Awma: Sà à afik, zə̀b kə̀slah aɲak, hàd aɲak takay? ¹⁰ Ama asa à gi kasə̀law, kà gi kona aɲa dza, ɲgaha kà gi la masə̀lay aɲa mamats tsakana aɲa azladza gudə̀ɲ à vok ala: ¹¹ Sà à afik, zə̀b kə̀slah

aṅak, hàd mtøga aṅak! Gøgodf à kak”, Yesu agòd à dza makalàh à vødfah gà. ¹² Katskat asà à afik, azèb kèsлах aṅha. Uwana azladza gesina tanəṅàṅ adìṅ aṅha, ləv avàl à atà à gay gesina, tazləbà Zəzagəla, tagòd: “Mədanəṅəṅ d̄ikid̄iki kiya uwanay aw!”

Yesu azala Levi
(Mata 9.9-13; Luka 5.27-32)

¹³ Yesu awùlla à gay dərəv aya, sləm aṅha kà dərəv Galili. Azladza aṅuvaw tahamà à waṅ à slaka aṅha, ṅgaha atàpatàla. ¹⁴ Uwana adà à awtày, anəṅàṅ Levi, kona aṅa Alfe, adadza madzay la gày mazəb hadama la aku. Yesu agòdal: “Sà à afik, nəfà à gi!” Levi asà à afik, anəfà.

¹⁵ La lig la ahəṅ Yesu la azlaməna matapla aṅha tahàd à mtøga Levi kà mazuw tatak may. Azlaməna mazəb hadama aṅuvaw la azlaməna tsakana aṅuvaw, tadzàhà madzay atà nna, kà uwana azladza tsəhay gà uwaga aṅuvaw tanəfà atà aya. ¹⁶ Azlaanik la tataka azlamadzahaga aṅa wakità seriya aṅa Zəzagəla la abà, uwana la tataka aṅa azla Farisəya la abà, tanəṅàṅ kà Yesu azùw tatak may la slaka gà la azlaməna mazəb hadama la azladza tsakana, tagòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Kà mana azuw tatak may la azlaməna mazəb hadama la azlaməna tsakana ma?” ¹⁷ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd à atà: “Azladza uwana d̄uvats aza à ata aw, kà tayàh mad dokwtar aw, say azlaməna d̄uvats pəra. Gi, gəsà à waṅ kà mazalay azladza uwana

tadzugw kà azladziriga aw, ama gësà à waŋ kà, kà mazal azlaməna tsakana.”

*Manavay lakəl aŋa makəs nəlay
(Mata 9.14-17; Luka 5.33-39)*

¹⁸ Azlaməna matapla aŋa Yuhana, masla madàh batem la azla Farisəya takasàh nəlay la azlakaslà anik anik. Azladza anik tasà à waŋ à slaka Yesu, tanàval: “Kà mana azlaməna matapla aŋa Yuhana, masla madàh batem, la azla Farisəya kà takas nəlay, ama kà mana azlaməna matapla la slaka aŋak kà takas nəlay aw ma?” ¹⁹ Yesu agòd à atà: “Baŋa dza azəb mis azàlành azlaslawda aŋha kà mazuw tatak may, ma tasàk tatak may la mavakay uwatà aŋa makəs nəlay takay? Awaŋ, tasàkal aw, tazuway. ²⁰ Ama mok uwana zil mis adàdiŋ aŋha la slaka aŋatà, la uwana tadàkas nəlay adàgay la mok uwatà.”

²¹ Yesu agagàzlla atà ala la matapatla mawga aŋha uwanay: “Dza atsap lukut mawga à maviyaga à vok aw. Baŋa adəhəŋ kità kà, lukut mawga akwàh maviyaga à tsəh, ŋgaha makwàhla aŋha azàh à tsəh aya. ²² Dza adaw iyaw aŋa mayyay ahàf mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw, kà uwana à baŋa amsəlila kà, akwàh kiwa ala. Ŋgaha iyaw aŋa mayyay ahàf la kiwa iyaw tadàuwisila. Ama aduwa à vok kà tadaw iyaw aŋa mayyay ahàf mawga à kiwa mawga à agu, suwaŋ.”

*Manavay lakəl aŋa vuɸ maduw ləv
(Mata 12.1-8; Luka 6.1-5)*

23 Vərđi anik la vudf maduw ləv, Yesu aguwa à awtày la gay guf nalkama. Azlaməna matapla la slaka aᅇha tadzəkà mabəredahay nalkama la tetəvi la ama.✧ 24 Azla Farisəya tagòd à Yesu: “Kà mana azlaməna matapla la slaka aᅇak tafàh tatak uwana azlayla kà à vok aw ma? Kà uwana wakità seriya gami avəra gay kà tatak uwaga la vudf maduw ləv.” 25 Yesu awùlla à atà ala: “Kadzəᅇaw dikidiki aw uwana David adahəᅇ la mok uwana may akəs la azladza uwana la slaka aᅇha aw uwà? 26 Ahəd à gày Zəzagəla à agu, azəb kaf uwana tafàh à huma aᅇa Zəzagəla, azùw. Mok uwatà kà, Abiyatar la uwana məᅇga aᅇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. Wakità seriya gami kà, avà tetəvi kà azlaməna mav tatak à Zəzagəla kà mazuway pəra. Ama David azəb, azùw, ᅇgaha avàh à azlaməna aᅇha bay.”✧ 27 Yesu agòd à atà aya: “Zəzagəla adahà vudf maduw ləv kà, kà madz à ahəᅇ delga aᅇa dza, awkà Zəzagəla adahà dza kà aᅇa vudf maduw ləv aw. 28 Gay gà la uwaga gi Kona aᅇa dza la uwana Sufəl aᅇa vudf maduw ləv.”

3

*Yesu awur dza uwana ala la ahəl mamətsayga
(Mata 12.9-14; Luka 6.6-11)*

¹ La vərđi anik, Yesu ahəd à gày madəv kuđa à agu aya. La gày uwatà la aku kà, dza la ahəᅇ uwana ahəl aᅇha mamətsayga. ² Azladza la ahəᅇ la gày madəv kuđa la aku, tanərəz Yesu à baᅇa

✧ **2:23** 2.23 5Musa 23.25 ✧ **2:26** 2.26 1 Samuyel 21.1-6; 3Musa 42.9

awur dza ala la vudf maduw ləv, kà atà maβəzal à tsəh la gay la abà, kà uwana akəs mapəhay lakəl aŋa vudf maduw ləv aw. ³ Yesu agòdf à dza uwana ahàl aŋha mamətsayga: “Sà à afik, sà à waŋ à huma azladza gesina!” ⁴ Nŋaha anəv azladza uwana tatsəkəl yewdi à gay: “Mana wakità seriya gami apəh à anu ma? Tetəvi la ahəŋ kà mađàh delga la vudf maduw ləv takay? Awma mađàh mawisiga takay?” Asà à atà mawulla gay à uda aw. Takwès. ⁵ Yesu atsəkà à atà yewdi à gay la mazinal à gəl. Ama apək ləv mənŋa kà madzugway mawisiga aŋatà. Kiya uwaga agòdf à dza uwatà: “Biyà ahàl ala!” La kirim yewdi awùr ala. ⁶ Batsàrà, uwana azla Farisəya tanəŋ uwaga kà, tasà à uda la gày Zəzagəla la aku, tahàd, tahamà gay à vok la azladza maham à ahəŋ gà uwana tatsən vok gay la Herod kà aŋa magədf uwana à afik azlayla makədfəla Yesu.

Maham à ahəŋ dza asa à waŋ à slaka Yesu

⁷ Yesu la azlaməna matapla aŋha tazà vok. Tahàd à gay dərəv aŋa Galili, maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà atà. Azladza tasàhà à waŋ la makoray Galili, la Yahudiya, ⁸ la Urusalima dagay la gay dzika makoray aŋa Idumiya tsəràh à gay dzika aŋa dərəv uda aŋa mukwà Urdun, la azladza uwana tadzà à ahəŋ nekwa la gudəŋ Tir la Sədon. Magol maham à ahəŋ dza tasàhà à waŋ à slaka Yesu kà uwana tatsənəŋ lakəl aŋa tatak uwana ađahàhəŋ. ⁹ Yesu agòdf à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Yàhàw à gi bəzi kəslah iyaw, kà maham à ahəŋ dza aŋa maŋisl gi aw.” ¹⁰ Yesu awurà azladza ala aŋuvaw, gay

gà la uwaga azladza uwana tasà ngørpa la azladfuvats anik anik tavàhà vok kà madəbani masla. ¹¹ La mok uwana azladza uwana la azlamasasəđok mawisiga tanəjə masla, tatəđal à huma la mawiyay, tagəđal: “Kak, Kona aŋa Zəzagəla!” ¹² Ama Yesu asləhà atà məl à gəl la ndzəđa, kà mapəhla masla ala aw.

Yesu akasani azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla

(Mata 10.1-4; Luka 6.12-16)

¹³ Yesu ahəd à dadəgwal à afik, ngaha azəl azladza uwana asəl, kà tatsà à waŋ à slaka aŋha. ¹⁴ Yesu akàsàni azladza kulo gəl aŋha səla, ngaha azàla atà ala azlaməna matapla la slaka aŋha, agəđ à atà: “Gəkàsàni akul kà madz à ahəŋ la slaka gulo, ngaha gədàslal akul kà mapəh gay Zəzagəla. ¹⁵ Gəvə à akul maslay kà makudəkəh azlamasasəđok mawisiga.” ¹⁶ Aganay azladza kulo gəl aŋha səla uwana akàsàni atà: Səmon uwana Yesu avəl sləm Piyer; ¹⁷ Yakuba la deda aŋha Yuhana, azlabəza aŋa Zebede. (Yesu avà à atà sləm Bowanergəs, asal magəđay: masləh məl aŋa habaga, kà uwana tasaf à mapak ləv aw) ¹⁸ La Andəre; Filip; Bartelemi; Mata; Tomas; Yakuba, bəzi aŋa Alfe; Tade; Səmon zil Kananan ¹⁹ ngaha Yudas Iskariyot, uwana adàda kà məzam à Yesu à gəl.

Azlaməna huđ gəy aŋa Yesu asa à atà aŋa madla Yesu à mtəga

²⁰ Yesu ahəd à mtəga aŋa dza anik. Maham à ahəŋ dza tahamə gay à vok aya, kà uwaga à

uwana Yesu la azlaməna matapla la slaka aṅha tabəzà tetəvi kà mazuw tatak may aw. ²¹ Mok uwana azlaməna huɗ gày aṅha tatsən uwaga, tahàd kà masəla à mtəga, kà uwana azladza tagòɗ kà: “Gəl adakadfal à vok!”

Azladza tatsəɗ gay à Yesu à tsəh ṅgaha awulla atà ala

(Mata 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)

²² Azlamadzahaga aṅa wakità seriya tasà à ahəṅ la Urusalima tagòɗ: “Masla la Belzəbul, sufəl aṅa zagəla zagəla!”, asal magoɗay sufəl aṅa azlamasəɗok mawisiga. Azlaanik tagòɗ: “Sufəl aṅa azlamasəɗok mawisiga avəl maslay kà makuɗək azlamasəɗok mawisiga.” ²³ Yesu azəl azladza à slaka aṅha, agòɗ à atà: “Kakay sufəl aṅa masəɗok mawisiga aslala vok aṅa makuɗək seteni à uda aya ma? Akəsà vok aw. ²⁴ Baṅa azladza la makoray tekula tatsak ala kà, makoray sufəl uwatà kà aslala vok madz à ahəṅ aw. ²⁵ Baṅa azladza la huɗ gày tatsak ala kà, huɗ gày uwatà aslala vok madz à ahəṅ aw. ²⁶ Baṅa seteni ap guvəl à vok aṅha à adi kà, makoray aṅha adavahla, aslala vok aṅa madz à ahəṅ aw, ama makoray uwaga adàdəv à gay. ²⁷ Dza aslala vok aṅa mad à gày aṅa masla ndzəɗa kà mazəb tatak aṅha aw, say atsərkwini dadàṅ, ṅgaha aslala vok kà mahəl tatak aṅha gesina. ²⁸ Gəpəh à akul la dziriga: Tsakana gesina la gay mawisiga gesina uwana azladza tapəhay, Zəzagəla adàmatsatanə ala. ²⁹ Ama dza uwana apəh mawisiga lakəl aṅa Masəɗok Zəzagəla kà, tsakana uwaga adàmatsila ɗikiɗiki

aw, ama tsakana uwaga adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi.” ³⁰ Yesu apəh kiya uwaga kà, kà uwana azlaanik tagòd kà: “Masla la masasəđok mawisiga”, tagòd.

*Iyà la azladede aŋa Yesu
(Mata 12.46-50; Luka 8.19-21)*

³¹ Iyà la azladede aŋa Yesu tasà à waŋ, taslèl dza kà mazal à atà la uda. ³² Azladza aŋuvaw tadzàhà madzay la makəla aŋa Yesu, tagòd: “Iyà la azladede aŋak la uda, tazala ka!” ³³ Yesu awùl à atà ala: “Uwa iyà gulo la azladede gulo uwa?” ³⁴ Ngaha Yesu anə̀rə̀z azladza uwana la makəla aŋha lakəl, agòd à atà: “Aganay azlaiyà la azladede gulo la abanay. ³⁵ Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana adàh mawoyəŋ aŋa Zəzagəla la uwana azladede gulo la azlaiyà gulo.”

4

*Gay la gay la abà aŋa masla maslək hi
(Mata 13.1-9; Luka 8.4-8)*

¹ Yesu atàpla à maham à ahəŋ dza la gay dərəv aŋa Galili aya. Aŋuvaw tahamà gay à vok la slaka aŋha. Kà maham à ahəŋ dza, Yesu adà à kəslah iyaw à afik, adzà madzay. Ama maham à ahəŋ dza la gay dərəv. ² Yesu apəhatàla azlatatak aŋuvaw la gay la gay la abà, ngaha agòd à atà la matapla aŋha la abà: ³ “Tsə̀bàwwal sləm!”, Yesu agòd à atà, “Dza anik asà à uda kà mad maslək hi. ⁴ Mok uwana adadzəka maslək hi à guf aŋha à abà, fofulo anik tanis à gay tetəvi, azladīyan tasà à waŋ, tazùw à gay. ⁵ Azlaanik aya tanis à pala akur à afik uwana kutso lakəl məŋga aw,

katskats asà à uda, kà uwana kutso la pala akur lakèl mən̄ga aw. ⁶ Mok uwana afats adadzəka mavəday la ndzəɗa agulà hi ala kà uwana abək silih kà à pala à akur à afik. ⁷ Gotənaŋ fofulo anik tanis à atək à abà. Uwana atək azigənay akəd à tsəh, atsà à gəl aw. ⁸ Bə gotənaŋ fofulo anik tanis à kutso delga gə à abà. Asà à uda lela azigəŋ lela, ŋgaha atsà gəl lela. Anik abək à adi huməts, anik abək à adi zuŋ, ŋgaha anik aya bay zazūŋ səla.” ⁹ Yesu agòɗ à atà: “Tsəbàwwal sləm lela, wàɗàw vok à uda kà mafal sləm!”

*Kà mana Yesu apəhay la gay la gay la abà ma?
(Mata 13.10-17; Luka 8.9-10)*

¹⁰ Mok uwana Yesu kokudə aŋha, azladza uwana tatsəbal sləm, la azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla, tasà à wan̄ à slaka aŋha, ŋgaha tanəv godega aŋa gay la gay la abà uwatà. ¹¹ Yesu agòɗ à atà: “Akul kà, Zəzagəla avà à akul nasiri aŋa makoray aŋha, ama azladza anik tatsən tatak gesina kà say la gay la gay la abà pəra. ¹² Kà uwaga à uwana: “Tanərzay la yewdi aŋatà babay, ama tanəŋaŋ la dziriga aw,
Tatsəbal sləm la sləm aŋatà babay, ama tatsənaŋ la dziriga aw,
Kiya uwaga kà atà aŋa mawul à slaka Zəzagəla aw, ŋgaha Zəzagəla aŋa amatsa à atà tsakana aŋatà ala aw!”[☆]

*Yesu apəh godega aŋa gay la gay la abà uwaga
à uda
(Mata 13.18-23; Luka 8.11-15)*

[☆] 4:12 4.12 Yesayya 6.9-10

13 Ngaha Yesu anàv à atà gay ala: “Katsənàw gay la gay la gay la abà uwanay aw takay? Kakay kadatsənaw gay la gay la abà anik zla ma? 14 Masla masləkay kà masla mapəh gay Zəzagəla. 15 Azladza anik kà bokuba gay tetəvi uwana fofulo anis ala ama: Mok uwana tatsənəŋ, katskats seteni asa à waŋ, abàd atà à ləv ala gay uwana tasləkà à ləv à tsəh. 16 Kiya uwaga bay la azladza anik tadəbani slaka pala akur gə, à uwana gay anis à afik, katskats uwana tatsən gay kà takəs la marabay. 17 Ama tasàkal adàla slilih la ləv aŋatà la tsəh aw, tafəl sləm la lela aw, takəs kà aŋa kaslā ŋuv pəra. La mok uwana ŋgərpa la matərəbay adabəz atà kà gay Zəzagəla kà, katskats tasək madiŋ gəl à vok aŋatà la tsəh ala. 18 Azladza anik aya kà tadəbani à vok la gəy atək uwana fofulo anis à abà. Tatsəb sləm à gay. 19 Ama adi aŋa gudəŋ à vok uwanay la matsiday aŋha uwana apapət azladza, adà à ləv aŋatà à tsəh, akəd gay masləkayga uwaga à tsəh, ŋgaha azladza uwaga tav mayyay aw. 20 Azladza anik aya gotənaŋ kà tadəbani à vok la kutso uwana fofulo anis à abà. Atà tatsəb sləm à gay lela, tafəl sləm lela, tavə mayyay, anik abək à adi huməts, azlaanik zuŋ, azlaanik aya gotənaŋ zazun səla.”

*Gay la gay la abà aŋa fənəs la tsəh gogozläh
(Luka 8.16-18)*

21 Yesu agòd à atà aya: “Dza af fənəs à tsəh tasà takay, awma à tsəh gogozläh ay? Awaŋ, aduwa vok kà dza af fənəs à slaka dzəgamma gə. 22 Bokuba magodəy, tatak mahadəŋ à ahəŋ gə ada à gay mapəhla à vok ala gə. Ngaha nasiri

gesina, azladza tadàsəlay. ²³ Tsəbàwwal sləm lela à baŋa sləm aga akul lakəl.”

²⁴ Yesu agòɔf à atà aya: “Dahàw han̄kəli lakəl aŋa tatak uwana katsənawwan̄ la uwana kada-hawwan̄. La daram uwana kagoraw la azladza, Zəzagəla adàgor akul la uwaga la mazakullan̄ à gəl suwan̄. ²⁵ Kà uwana dza uwana af sləm à uwana Zəzagəla avàl, adàbəzal mən̄ga aya. Ama dza uwana af sləm à tatak aw, tadàdəvalla à ahàl ala ŋuv gə uwatà Zəzagəla avàl aya babay.”

Gay la gay la abà aŋa fofulo uwana atsa à uda

²⁶ Yesu agòɔf à atà aya: “Məslala vok magagazləla makoray Zəzagəla kà la dza uwana asləkà fofulo à guf aŋha à abà. ²⁷ La lig la ahəŋ kà say madzəhal aŋha kəla mahənay pəra. La kaslà uwana fofulo adas à uda azigən la kokudə masəlay aŋha. ²⁸ Kutso azigəna makəl gay aŋa tatak: Terəŋa kavak gə, ŋgaha masəh gəl à uda, la mabək bəza adi. ²⁹ Mok uwana tatak adahənay, dza adzəka sləray la mavaw aŋha, kà uwana matsəɔf tatak adasa à wan̄.”

Gay la gay la abà aŋa tsəhay fofulo uwana bəziga gə la tataka azlafofulo anik anik la abà

(Mata 13.31-32,34; Luka 13.18-19)

³⁰ Yesu anàv à azladza la gay la: “La mana makoray Zəzagəla adəbani vok ma? La gay la gay la abà ma uwala məgagazləla makoray aŋha la? ³¹ Adəbani vok kà la tsəhay uwana bəziga gə la tataka azlatsəhay fofulo anik la abà gesina bokuba tsəhay hamadz. ³² Ama baŋa azigənay kà, aduwa azlababasl anik anik gesina. Azigənay mən̄ga, aduwa azlaahàf anik, azləl

ahàl mənğa, ɲgaha azladfiyan ɲadza à ahəŋ la dzəgəy aŋha la abà.”

³³ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay Zəzagəla la azlagay la gay la abà aŋuvaw bokuba uwanay. Apəh à atà kà bokuba uwana azladza taslalà vok aŋa matsənəŋ. ³⁴ Apəh à atà kà bə la gay la gay la abà pəra. Ama uwana masla la azlaməna matapla la slaka aŋha kokuɲa gəl aŋatà kà, apəh à atà ala tatak gesina la paraka.

*Yesu atsizlla kular à ahəŋ
(Mata 8.23-27; Luka 8.22-25)*

³⁵ La mokokhu vuɲ uwatà, Yesu agòɲ à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Məhàd à gay dərəv uda anik.” ³⁶ Kiya uwaga tasək à maham à ahəŋ dza à ahəŋ, azlaməna matapla la slaka aŋha tadà à kəslah iyaw uwana à afik, Yesu atsà à vok à afik. Azlakəslah iyaw anik la ahəŋ la abatà bay aw. ³⁷ Magol kular adzəkà madəɲay. Magaŋtsay aŋa iyaw adàh à kəslah iyaw à abà, kiya uwaga kà ahənənəŋ ala. ³⁸ Yesu agà la godega kəslah iyaw la madzəhal gə, afà gəl à tatak maf gəl à afik à afik. Azlaməna matapla la slaka aŋha tatsənənəŋ ala la magoɲal: “Məŋğa, məzləmətsay, kafa à anu gəl aya aw, takay?” ³⁹ Yesu atsənà ala, aslèh məlo à kular à gəl. Apəh la ndzəɲa à magaŋtsay aŋa iyaw: “Dzà à ahəŋ titi!” Kular atsizl à ahəŋ, iyaw adzà à ahəŋ titi, magaŋtsay aŋa iyaw la ahəŋ aya aw, tsiriya. ⁴⁰ La lig la ahəŋ agòɲ à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana guba akès à akul ma? Kadiŋaw gi gəl à vok aw ay?” ⁴¹ Guba akès atà mənğa tagòɲ kà

atà kà atà: “Uwa à dza uwanay, amiyaka afad la iyaw bay kà takəs gay aṅha uwa?”

5

Yesu akudək masasəḍok mawisiga à dza lakəl ala

(Mata 8.28-34; Luka 8.26-39)

¹ La lig la ahəṅ tabəzà à gay dərəv uda aṅa gay dərəv aṅa Galili uwana la kutso Gerasəniya la abà. ² Uwana Yesu adasa à ahəṅ la kəslah iyaw la afik, batsàrà dza anik anəṅà Yesu kərkər, asà à waṅ kà magagamay səla. Dza uwaga asà à waṅ kà la gày zəvay la abà, dza uwatà kà zagəla zagəla lakəl. ³ Adzà à ahəṅ kà la mabuwaṅ zəvay la aku. Dza aslàla vok aṅa mawadəṅ à ahəṅ ba amiyaka la mazakazak aw. ⁴ Aṅuvaw tawəḍàhalla ahəl à ahəṅ la azlamatatasla ahəl, la sasala asik la azlamazakazak aṅa ada. Ama aslähàhàṅ ala la azlamanal sasala ala. Dza aslàla vok kà makəsiṅ à ahəṅ aw. ⁵ Koksikoksi kəla mahəṅay la mavakay auguzahahay la azlagəl zəvay la azlamatəkukurùh la afik la mawiyay la masàh vok aṅha la akur.

⁶ Dza uwatà anəṅà Yesu kərkər ṅgaha ahəd la mahoyay à huma aṅha, atəḍ à Yesu à huma. ⁷ Awiyà la ndzəḍa: “Masak à ama Yesu, Kona aṅa Zəzagəla uwana la afik. Kamkam gənava à ka, kà la sləm aṅa Zəzagəla: Sàk à gi, bàsak, kavà à gi ṅgərpa aw.” ⁸ Apèh uwaga kà, kà uwana Yesu afəl gay à gəl: “Kak zagəla zagəla: Sà à dza uwaga la kəl ala.” ⁹ La abatà Yesu anəval: “Uwa sləm aṅak uwa?” Masla zagəla zagəla agòḍfal:

“Slèm gulo kà maham à ahəŋ, kà uwana anu aŋuvaw. ¹⁰ Kamkam mədəv à ka kudə, kakudək anu la gudəŋ uwanay aw!”

¹¹ Maham à ahəŋ namzi la ahəŋ la abatà uwana tadzadzàr à vok nekwa la matəkukurùh la afik. ¹² Azlamasasəđok mawisiga tanàv à Yesu, tagòdal: “Slèl anu à maham à ahəŋ namzi à abà pəra, vā à anu tetəvi, mēda à atà à gəl.” ¹³ “Aya, dāw!” Yesu agòđ à atà. La kità azlazagəla zagəla tasà à dza uwatà lakəl ala, ŋgaha tahàd à azlanamzi à gəl gesina. Batsàrà, tahòy à ahəŋ, tavàlàh à iyaw à abà, ŋgaha tasùfàh à abà. Azlanamzi uwaga gesina kà taslà dəbow səla.

¹⁴ Azlaməna manəŋla azlanamzi tahòy aŋatà, tadàla gay uwaga kà maziŋ azladza bəza gudəŋ la azlahuđ gudəŋ gesina la makoray uwatà. Azladza tasàhà à uda, tasà à waŋ kà manəŋ tatak uwana ađahà vok. ¹⁵ Uwana tabəz à slaka Yesu tanəŋà dza uwana agà la maham à ahəŋ zagəla zagəla lakəl, madza madzayga la lukut la vok, haŋkəli adawulla à gəl. Ləv avàl à azladza à gay. Guba akəs atà. ¹⁶ Azlaməna manəŋ uwana apakà vok gesina kà, tazàhà gay aŋa dza uwana la zagəla zagəla lakəl uwarà la aŋa azlanamzi gesina bay. ¹⁷ La abatà tagòđ à Yesu: “Kamkam, sà à uda la makoray gami.” Yesu asà à afik, ahàd à slaka kəslah iyaw.

¹⁸ Mok uwana adà à kəslah iyaw à afik, dza uwana agà la azlazagəla zagəla lakəl uwarà, agòđ à Yesu: “Kamkam, asa à gi mədaw səla.” ¹⁹ Ama Yesu avàl tetəvi aw: “Wùl à huđ gày aŋak, zàhàtàŋ uwana Sufəl Zəzagəla ađahàkàŋ gesina lakəl aŋa uwana vok ahàmàl kà kak!”,

agòdal. ²⁰ Dza uwaga adà aṅha zla, ṅgaha adzèkà mapahay la makoray uwana sləm aṅha gudəṅ kulo, à tatak uwana Yesu adahàlànṅ gesina. Azladza gesina uwana tatsəḅ sləm à gay uwaga, gesina aṅatà, ləv avàl atà gay.

Dugu aṅa Yayrus atà la mis uwana adəbani lukut aṅa Yesu

(Mata 9.18-26; Luka 8.40-56)

²¹ Yesu awùl à waṅ la gay dərəv uda anik la kəslah iyaw. La mok uwana adatsizl à ahəṅ la gay mukwà, maham à ahəṅ dza aṅuvaw ahamàl à adi. ²² Məṅga aṅa gày Zəzagəla asà à waṅ, sləm aṅha Yayrus. Uwana anəṅàṅ Yesu akəḍèḍ à makəla asik aṅha. ²³ Anàval, agòdal: “Bəzi dugu gulo azlāmətsay. Kamkam, sà à waṅ, kabək ahàl à bəzi à vok kà masla mawur ala ṅgaha kà masla abəz sifa aṅha aya.” ²⁴ Yesu asà à afik, tahàd atà səla, maham à ahəṅ dza aṅuvaw taṅisl Yesu.

²⁵ Mis anik la ahəṅ la abatà, aṅiz akəllal à tsəh ala dagay mavakay kulo gəl aṅha səla.

²⁶ Aday vok məṅga la madàh à slaka azlaməna mavàh yohof, az ləmana aṅha ala kà aṅuvaw. Ama aga ṅuləm aw: say mavədzehəṅ ala pəra.

²⁷ Vərdi anik atsənàṅ tapəhay lakəl aṅa Yesu, kiya uwaga afà à vok à maham à ahəṅ dza à abà. ²⁸ Adzùgw la gəl aṅha: “Baṅa gədəbani lukut aṅha pəra kà, gədàwurla”, agòḍ. Aguwà la lig aṅa Yesu, adəbani lukut aṅha. ²⁹ Batsàrà makəlay aṅiz aṅha atsizl à ahəṅ, atapà vok aṅha kà adawur ala la dʒuvats aṅha la abà. ³⁰ La mok uwatà Yesu atapà kà ndzəḍfa asà à uda la

vok anha. Agolà vok à maham à ahəŋ dza à abà la magoɔfay: “Uwa à uwana adəbanì lukut gulo uwa?” ³¹ Azlaməna matapla la slaka anha tagòɔfal: “Nəŋà maham à ahəŋ dza tanjisl ka tsi, pəra kanav madəbiŋ ka aya ay?”

³² Yesu anəŋà à makəla gəl kà masəl dza uwana aɔfahà uwaga. ³³ Anasl adadiya à mis à vok kà uwana asəl uwana aɔfahà vok la masla. Asà à waŋ, atəd à makəla asik anja Yesu, apəhal dziriga anha gesina. ³⁴ Yesu agòɔfal: “Dugu gulo, madiŋal gəl à vok anjak awurà ka ala. Həd la wurwur, kadawurla la ŋgərpa anjak la abà!”

³⁵ Mok uwana Yesu apəh gay uwaga kà, azlaməna masləlay tasà à waŋ la mtəga anja Yayrus, mənğa anja gày madəv kuɔfa, tagòɔfal: “Dugu anjak kà adamətsay, kà mana katərəb Sufəl aya ma?” ³⁶ Ama Yesu afà sləm à gay anjatà aw, agòɔf à Yayrus: “Ləv aval à kak à gay, kasak à madiŋal gəl à vok aw!” ³⁷ Avà tetəvi à dza kà malakəŋ aw, say Piyer, Yakuba la deda anha Yuhana pəra. ³⁸ Mok uwana abəz à mtəga anja mənğa anja gày madəv kuɔfa, Yesu atsənà hulolo anja azladza, la mataway, la mawiyay mənğa. ³⁹ Yesu adà à gày, agòɔf à atà: “Kà mana kadzudəɔkəw la mataway ma? Dugu uwanay kà, adamətsay aw, ama adzəhal pəra!” ⁴⁰ Uwana azladza tatsənà uwaga: “Uwàà...”, tasakwà à ahəŋ, takəɔslal. Kà uwaga: “Dàw à uda gesina!”, agòɔf à atà. Say Baba la iyà anja dugu la azlaməna matapla la slaka anha makər uwatà pəra tagəɔf à gày. Uwana tahəd la gày uwana la aku tahənà dugu à agu. ⁴¹ Yesu

akès bəzi dugu la ahàl, agòfal: “*Talitha koum*” (Bokuba magoday: Bəzi dugu sà à afík, gəgòf à ka) ⁴² Katskats bəzi dugu asà à afík, adzəkà maday. (Mavay aṅha kà kulo gəl aṅha səla) La mok uwana tanəṅà uwaga kà, ləv avàl à atà à gay kaykay. ⁴³ Ama Yesu afàhà à atà akur à lig kà aṅuvaw, kà atà mapəh à dza anik aw. Ngaha agòf à atà: “Vàwwal tatak may!”

6

Azlaməna gudəṅ Nazaret tadiṅ gəl à Yesu à vok aw

(Mata 13.53-58; Luka 4.16-30)

¹ Yesu azà vok la slaka uwatà, awùl à gudəṅ aṅha, uwana azigə̀n la abà. Azlaməna matapla la slaka aṅha tanəfà. ² Uwana vud maduw ləv adasa à waṅ, adzəkà matapla tatak à azladza la gày madəv kuɗa la aku. Maham à ahəṅ dza aṅuvaw la abatà. Uwana tatsə̀bal sləm gesina kà, ləv avàl à atà à gay, tagòf: “Lala abəzà tsəhay gay uwanay la? Dzə̀ba matsihila mana gà à uwanay abə̀zal ma? Kakay adəhəṅ à tsəhay tatak dzə̀ba aṅha səla aw gà uwanay ma?” ³ Dza uwanay kà masla mapə̀d kəslah aw takay? Kona aṅa Mariyama, ngaha deda aṅa Yakuba, la Yosəs, la Yahuda, la azla Səmon aw ay? Azladedda aṅha degagamga bay atà la uwanay anina la abanay aw takay?” Kà uwaga à uwana tadiṅgəl gəl à vok aw. ⁴ Yesu agòf à atà: “Tazlə̀b masla mapə̀hal gay à ahàl aṅa Zəzagə̀la baməraka la mali, ama la gudəṅ aṅha kà tazlə̀b masla aw, la tataka azlayaga aṅha la abà, azlaməna gày

aŋha kà tazləbay aw!” ⁵ Yesu aslàla vok kà madfàh nadzipo la abata dən aw, say abək ahàl à azlaməna dʻuvats anik à gəl ŋgaha awàr atà ala. ⁶ Ləv avàlal à gay kà uwana madiŋal gəl à vok aŋatà la ahəŋ aw.

Yesu asləl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla,

*la səla səla
(Mata 10.5-15; Luka 9.1-6)*

La lig la ahəŋ Yesu auguzàh la gudəŋ la abà gesina kà matapla gay Zəzagəla à azladza.

⁷ Yesu azàl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla, adzəkà masləl atà la səla səla, avà à atà maslay kà makor azlamasasəfok mawisiga. ⁸ Afàh à atà akur à lig, agòf à atà: “Kazəbaw tatak à ahàl kà aŋa tetəvi aw, tatak may aw, kiwa aw, sili la zliba la aku aw, say azəva pəra. ⁹ Bəkàw kwimik à asik, ama katsəpaw lukut səla à vok aw!” ¹⁰ Agòf à atà bay: “Baŋa kadaw à gudəŋ à abà kà, dzàw à ahəŋ la mtəga aŋa dza uwana akəs akul lela tsəràh à uwana kadaw aŋkul la abata. ¹¹ Azladza gudəŋ uwana takəs akul aw, ŋgaha tatsən akul aw kà, kadaw aŋkul la abata, dèdàw burburu la asik ala kà mapəh à atà ala kà tadfàh mawisiga.” ¹² Azlaməna matapla la slaka aŋha tahəd mapəh gay Zəzagəla, kà à azladza aŋa mapəh gay ləv ala, kà atà tasak à tsakana aŋatà. ¹³ Takudəkàh azlamasasəfok mawisiga aŋuvaw, tadfahəŋ amàl à azlaməna dʻuvats à gəl, aŋuvaw tawàr ala.

*Mamətsay aṇa Yuhana masla maɖàh batem
(Mata 14.1-12; Luka 9.7-9)*

¹⁴ Sufəl Herod atsənà gay aṇa Yesu, kà uwana azladza tasəl sləm aṇha baməraka la mali, tagòɖ: “Yuhana masla maɖàh batem adawul à uda, gay gà la uwaga aslàla vok aṇa maɖàh nadzipo”, tagòɖ. ¹⁵ Azlaanik tagòɖ aya: “Uwaga kà Eliya”, azlaanik bay: “Uwaga masla masləl à waṇ aṇa Zəzagəla bokuba tekula la tataka aṇa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana la abà uwarà”, tagòɖ.

¹⁶ Uwana Herod atsənà gay uwaga, agòɖ: “Uwaga Yuhana masla maɖàh batem uwana gəsləl dza kà manats gəl aṇha, masla la uwana adawul à uda la mamətsay.” ¹⁷ Kà uwana Herod la gəl aṇha apəh gay makəs Yuhana dagay uwarà, kà aṇa mawoɖəṇ à gày danjay à agu. Adəhàṇ kiya uwaga kà gay aṇa Herodiya, mis aṇa deda aṇha Filip, uwana Herod azəb. ¹⁸ Ama Yuhana agòɖ à Herod: “Uwaga kà delga aw, kà aṇa mazəb mis deda aṇak aw!” ¹⁹ Kà uwaga Herodiya apək ləv lakəl aṇa Yuhana, ayàh kà makəɖ masla. Ama aβəzà à tetəvi aw kà Herod. ²⁰ Kà uwana guba azà Herod kà Yuhana, asəl kà masla dza dziriga ṅgaha sətaka gà, anəṇla masla lela, asəl matsən gay aṇa Yuhana, ama uwana adatsen gay aṇha gesina kà, haṅkəli aṇha awisa ala.

²¹ Mavakay delga aṇa Herodiya adasa à waṇ, uwaga mavakay aṇa mayyi Herod. Masla atà kaf à uda kà aṇa azlaməna aṇha, kà azlaməṅga aṇa azlaslodzi la azlaməṅga aṇa kutso Galili. ²² Bəzi dugu aṇa Herodiya adà à gày, ahàb dəs, arabà

löv aṇa Herod la azladza uwana tadzàh madzay atà nna. Sufəl Herod agòd à dahalay: “Mana asa à ka gəvà à ka ma? Nàv uwana asa à ka gesina, gəvà à ka”, agòdɔl. ²³ Azùwal mawadɔy: “Uwana kanav à gi gesina gəvà à ka, amiyaka tenma aṇa makoray gulo bay.” ²⁴ Dahalay asà à uda, agòd à iyà aṇha: “Mana gənavay ma?” Agòdɔl: “Nàval gəl aṇa Yuhana masla madfàh batem.” ²⁵ Katskats amərà vok kà mad à slaka sufəl, anàv la magodɔy: “Asa à gi kanəl gi gəl aṇa Yuhana masla madfàh batem à tasà à abà.” ²⁶ Uwaga kà azà à sufəl la löv mənɔga, ama kà mazuw mawadɔy aṇha uwana azùw la huma aṇa azladza kà, aslàla vok kà makosal aw. ²⁷ Katskats sufəl asləl slodzi kà manəl gəl aṇa Yuhana, kà aṇa masəlla à waṇ. Slodzi ahàd à gày danɔy à agu, anəl gəl aṇa Yuhana. ²⁸ Asəlla gəl aṇa Yuhana à waṇ la tasà la abà, avà à dahalay. Dahalay bay adàla à iyà aṇha. ²⁹ Mok uwana azlaməna asik aṇa Yuhana tatsən uwaga, tasà à waṇ kà mazəb vok aṇha, kà malay.

Yesu avà tatak may à azladza dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

³⁰ Azlaməna matapla la slaka aṇha tawùl à waṇ à slaka Yesu. Tapəhal uwana tadfahàn, la uwana tatàpla à azladza. ³¹ Azladza aṇuvaw tasà à waṇ, aṇuvaw tadàn atà, kiya uwaga Yesu la azlaməna matapla la slaka aṇha tabəzà à tetəvi kà mazuw tatak may aw. Gay gà la uwaga Yesu agòd à atà: “Məhàd kokudɔ gami à fəta a abà, kà anu aṇa maduw löv ṇuv.” ³² Tahàd la kəslah iyaw kokudɔ gəl aṇatà à fəta à abà.

³³ Ama azladza aṅuvaw tanəṅà atà à uwana taday, aṅuvaw tasèl atà. Tasàhà à uda la gudəṅ la abà gesina tamərà vok la asik ṅgaha tatsà vok à huma kà Yesu la azlaməna matapla la slaka aṅha.

³⁴ Uwana Yesu adasa à ahəṅ la kəslah iyaw la afik kà, anəṅà azladza aṅuvaw. Vok ahəmal kà atà, kà uwana anəṅà atà kà bokuba azlatuwaṅ uwana masla manəṅla atà la ahəṅ aw. Adzəkà matapatàla tatak aṅuvaw. ³⁵ Uwana afats adatəḍ à ahəṅ, azlaməna matapla aṅha tasà à waṅ à slaka aṅha tagòḍal: “Afats adatəḍ à ahəṅ ṅgaha uwanay bay kà anu la fəta. ³⁶ Wùlla azladza kà taday à bəza gudəṅ à abà la azlahud gudəṅ kà tasukw tatak may aṅatà.” ³⁷ Yesu awùlla à uda, agòḍ à atà: “Akul vāv à atà tatak may tazuw!” Tagòḍal: “Lala məbəz tatak may kà madzadarla azladza kət uwanay la?” ³⁸ Yesu anāv atà: “Kaf ma katay aga la akul la ahəl ma? Dāv, kanəṅàwwaṅ!”

Uwana tanəṅəṅ uwaga: “Kaf gay bərsew zlo la kilfi səla.” tagòḍal.

³⁹ Yesu agòḍ à azlaməna matapla la slaka aṅha, kà azladza tadzàhà madzay la dzibokw dzibokw la kəsaf biyaga la afik. ⁴⁰ Tadzàhà madzay la dzibokw dzibokw, azlaanik dzim, azlaanik bay dzik zlo, dzik zlo. ⁴¹ Yesu ahəl kaf zlo la kilfi səla uwatà, anəṅà à zagəla, “Kikay”, agòḍ à Zəzagəla, ṅgaha atsəkà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aṅha kà mavàh à azladza. Kiya uwaga ahèlla kilfi səla uwatà ala bay, tavàh à maham à ahəṅ dza gesina.

⁴² Atà gesina tazùw, aslành atà. ⁴³ La lig la ahəŋ azlaməna matapla la slaka aŋha tahamà gay mapətsəh pətsəh aŋa kaf uwana à vok atəmal à tsəh ala la kilfi səla uwatà, kà adahà takosà kulo gəl aŋha səla. ⁴⁴ Matugway aŋa azladza uwana tazùw kaf kà taslà zil dəbow zlo.

*Yesu aday lakəl dərəv məŋga
(Mata 14.22-33; Yuhana 6.15-21)*

⁴⁵ Yesu afà à gay à azlaməna matapla aŋha à gəl kà tadiyà à kəslah iyaw à afik kà matsəvokay kà masla à gay dərəv uda anik, nekwa la Betsayda, mok uwana: ‘Dàw aŋkul!’, agodiyà à maham à ahəŋ dza. ⁴⁶ La mok uwana tavàhla atà nna kà, Yesu adà aŋha à gudəŋ à afik kà madəv kufà. ⁴⁷ Uwana vəd adasa à waŋ, mok uwaga kəslah iyaw bay adabəzay à tataka iyaw à abà, ama Yesu aləg la vədah kokufà gəl aŋha. ⁴⁸ Anəŋəŋ azlaməna matapla la slaka aŋha kà atà la ŋgərpa la abà kà madla kəslah iyaw, kà uwana afad awùl à atà à adi. Uwana azlagay matuway gotsak, Yesu adà à awtày à slaka aŋatà lakəl iyaw. Asal matsəvkay kà atà. ⁴⁹ Uwana tanəŋəŋ aday lakəl iyaw kà, atà tadzùgw kà tatak mavavat dza, tadzəkà mawiyay, ⁵⁰ kà uwana atà gesina tanəŋəŋ, ŋgaha guba akəs atà. Ama katskats Yesu abadətàmà, agòd à atà: “Wàdàw vok à uda, uwaga kà gi ŋwà!”

⁵¹ Ahàd à kəslah iyaw à afik la slaka aŋatà, afad akəsà à asik. Azlaməna matapla la slaka aŋha tahàn ala la madzugway məŋga, ləv avàl à atà à gay. ⁵² Kà uwana tasəl godega aŋa nadzipo

aṅa kaf uwatà aw, kà uwana haṅkèli aṅatà aslà kà aṅa matsən godega aṅa tatak uwatà aw.

*Yesu awar azlaməna đuvats ala la Genesaret
(Mata 14.34-36)*

⁵³ Uwana tadùw à uda à gay dərəv anik kà, tawàdà kəslah iyaw aṅatà à gay gərdza, tabèz à kutso aṅa Genesaret à abà. ⁵⁴ Mok uwana tasà à ahəṅ la kəslah iyaw la afik kà, katskats azladza tasəl Yesu. ⁵⁵ Tadàh à gudəṅ à abà la mahoyay, tadzəkà masàhla à waṅ azlaməna đuvats la kəslah la slaka gesina. ⁵⁶ Bà kəla slaka uwana Yesu adà à abà, baməraka la azlaməṅ gudəṅ la abà, la azlabəza gudəṅ la abà gesina azladza tasàhla azlaməna đuvats aṅatà à waṅ à vadavaday kasukwa à afik, ṅgaha azlauwana tadəvəhal kuḍa kà madəḃani amiyaka gay aṅa lukut aṅha, tawàr ala.

7

*Matapla aṅa azlababa madzidzi gà
(Mata 15.1-9)*

¹ Azla Farisəya la azlaanik la tataka aṅa azla-madzahaga aṅa wakità seriya aṅa Zəzagəla la abà tasà à waṅ à gudəṅ Urusalima, tahamà gay à vok la slaka Yesu. ² Tanəṅàṅ azlaanik la tataka azlaməna matapla aṅa Yesu la abà tazùw tatak may la kokuḍa matsuf manəfay aṅatà.

³ Kà uwana azà à azla Farisəya la azla Yahu-diya gesina takəs lakəl aṅa matapla aṅa azla-baba aṅatà madzidziga, tazùw tatak may kokuḍa mapal ahəl aw. ⁴ Baṅa tawùl à waṅ la kasukwa tazùw tatak may dən aw, say baṅa tapəl vok

lela. Takès gay aṅa azlababa madzidziga kà mənḡa. Uwana azlababa madzidziga tafahàhàn delga bokuba mapalal azlakətsaw, la azlamasik, la azlatasà vərzegani ṅgaha la kəslah mahən à afik aṅuvaw.

⁵ Azla Farisəya la azlamadzahaga aṅa wakità seriya aṅa Zəzagəla tanàv à Yesu: “Kà mana azlaməna matapla la slaka aṅak tatsuf gay aṅa azlababa gami madzidziga aw ma? Tazùw tatak la ahəl àlàhḡa ma?” ⁶ Yesu awùlla à atà ala: “Hay! Azlayla masla mapəhal gay à ahəl aṅa Zəzagəla Yesayya asəl madzugway aṅkul lela. Akul azlaməna magolla dza, bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd: 'Azladza uwanay tazləb gi la gay pəra, ama ləv aṅatà kà kərkər la gi!

⁷ Tagòd kà, tawoya gi, ama gay aṅatà kà dey-day pəra, kà uwana tapàh mapəhay aṅa azlababa aṅatà kà bokuba mapəhay aṅa Zəzagəla.”✧

⁸ Yesu agòd à atà: “Kasakaw à mapəhay aṅa Zəzagəla, ṅgaha kanəfaw matapla aṅa azladza!”

⁹ ṅgaha Yesu agòd à atà aya: “Hay, kasəlaw makweska gay makoray aṅa Zəzagəla kà makəs mapəhla ala aṅkul. ¹⁰ Musa agòd:

'Zlèbà baba aṅak la iyà aṅak. Dza uwana adfaha à atà mawisiga à vok, say makəday.'✧

¹¹ Ama akul kagòdɔw kà: Baṅa dza agòd à baba aṅha baṅaw à iyà aṅha: “Tenma aṅa tatak gulo uwana asa à gi mav à ka kà mazlak kà, kà uwaga kà *Korban*.” (Bokuba magòday, tatak maviyàga à

✧ **7:7** 7.7 Yesayya 29.13 ✧ **7:10** 7.10 2Musa 20.12; 21.17; 5Musa 5.16

Zəzagəla) ¹² La lig la ahəŋ kasakaw dza uwana azlak baba baŋaw iyà aŋha d̄fikid̄fiki aya aw. ¹³ Kiya uwaga kawisèwwəŋ gay Zəzagəla ala la gay matapla aŋkul. Uwana kazàhàwwəŋ vok gesina, ŋgaha kapàkàw aŋkul ala kà gay Zəzagəla.”

*Azlatatak uwana tadàla àlàh à dza à vok
(Mata 15.10-20)*

¹⁴ La abatà Yesu azàla à maham à ahəŋ dza aya, agòd̄ à atà: “Tsèbàw gi sləm gesina aŋkul, tsənàw gay uwanay”, agòd̄ à atà, ¹⁵ “Tatak uwana dza azuway kà ad̄ah àlàh à dza à vok aw, say uwana atsa à uda la ləv aŋa dza la tsəh la uwana ad̄ah àlàh. ¹⁶ Tsənàwwəŋ lela, baŋa sləm aga à akul lakəl aŋa matsənəŋ!”

¹⁷ Mok uwana Yesu adasak à maham à ahəŋ, adà à gày, azlaməna matapla la slaka aŋha tanàval gay lakəl aŋa gay la gay la abà uwatà. ¹⁸ Ngaha Yesu agòd̄ à atà: “Akul babay, kaslawwal à vok aŋa matsənəŋ aw ay? Tatak uwana adiya à hud̄ aŋa dza atsa à uda aslala vok mad̄ah àlàh à dza à vok aw, ¹⁹ kà uwana adiya à ləv à tsəh aw, ad à hud̄, atsa à uda!” (La gay uwaga la abà Yesu apèh kà dèwdèw tatak may gesina kà, azuw vok) ²⁰ Ngaha agòd̄ à atà aya: “Uwana atsa à uda la ləv aŋa dza la tsəh la uwana ad̄ahla àlàh. ²¹ Kà uwana la ləv aŋa dza la uwana madzugway mawisiga atsa à uda uwana adala dza à mabila à abà, mad gəl, makəd̄ dza, ²² à gəl gaw, adi, maksafər, d̄emd̄em, maŋor, mapəh mawisiga lakəl aŋa dza anik, zlapay, masəl gəl aw. ²³ Dèwdèw tatak

mawisiga uwanay gesina atsa à uda la lèw aṅa dza la tsəh, uwaga la uwana adahla tsakana.”

*Yesu atà la mis uwana asəl Zəzagəla aw
(Mata 15.21-28)*

²⁴ Nḡaha Yesu atsizlla ala la abatà, ahàd à gay makwi aṅa gudəṅ Tir. Adà à gày anik à abà, asəl kà azladza tasəl slaka uwana masla la abà aw, ama aslàla vok aṅa mahad vok à ahəṅ aw. ²⁵ Mis anik uwana dugu aṅha la masasəḍok mawisiga lakəl atsənà gay lakəl aṅa Yesu. Katskats asà à waṅ à slaka aṅha, akədèḍal à makəla asik aṅha. ²⁶ Mis uwaga kà məlok gà, tayyà à gudəṅ Fenesəya uwana la kutso Səriya la abà. Adèw kudfa à Yesu kà makudək masasəḍok mawisiga à dugu aṅha lakəl ala. ²⁷ Ama Yesu agòḍal: “Sàk azlabəza tahanla dadəṅ, mazəb tatak may aṅa azlabəza aṅa maməl à azlakəda à ahəṅ kà delga aw.” ²⁸ Mis awùlla à uda: “Sufəl gulo, azlakəda kà uwana la makəla kəsład atəd kà azlabəza à vədah, la uwana tatsatsamay!” ²⁹ Yesu awulàlla: “Kà gay aṅak uwanay kà, dà aṅak à mtəga, masasəḍok mawisiga adasiya à dugu aṅak lakəl ala!” ³⁰ Awùl aṅha à mtəga, abèz à bəzi aṅha à gəl mahən à ahəṅ gà la azlav la afik, masasəḍok mawisiga adasal à kəl ala.

Yesu awura dza bada gà ala, ṅaha madagazlam aya

³¹ Nḡaha Yesu asà à uda la kutso aṅa Tir. Aguwà la Sədon, ṅaha awùl à gay dərəw Galili, aguwà la makoray aṅa azlagudəṅ kulo la abà. ³² Tasàlla dza madagazlamga uwana à waṅ, aslàla vok mabadma aw, tadèval kudfa kà

mabəkäl ahàl à gəl kà mawuriŋ ala. ³³ Yesu adàla à uda la tataka maham à ahəŋ dza la abà, atsizllàŋ à ahəŋ kokudfa aŋha, adùwal gay gəl ahàl à sləm à abà, atəf slesliβ à ahàl, adəbani alàh aŋha. ³⁴ Anəŋà à zagəla, abàs vok la tsəh ala, agòd à dza: “*Ephphatha!*” (Bokuba magoday: Pèzlla à ama ala!) ³⁵ La kirim yewdi sləm aŋha asläh ala. Katskats tatak uwana awàdfla alàh à ahəŋ, apèzlla, aβadfmà lela. ³⁶ Yesu afahà à atà akur à lig, kà tapèh à dza aw. Ama bà la mafàh à atà akur à lig, uwaga tapàh gesina. ³⁷ Ləv avàl à azladza à gay məŋga, tagòd: “Adahaŋ kà dzəba aŋha səla aw, adahaŋ kà azlamadagazlam aŋa matsən sləm, azlauwana taslala vok aŋa mabədfma aw bay tabədfma adagay!”

8

Yesu avà tatak may à zil dəbow ufađ (Mata 15.32-39)

¹ La vuđ uwatà maham à ahəŋ dza aŋuvaw tahamà gay à vok aya la slaka Yesu. Uwana tatak may aŋatà la ahəŋ aw, Yesu azàla azlaməna matapla à slaka aŋha, agòd à atà: ² “Kay, vok aham à gi kà azladza uwanay, kà uwana anina dagay mahəŋay makər lagwa, tatak may aŋatà bay adadəv kà atà à gay. ³ Baŋa gəwulla atà à mtəga anatà la may gà kà, tadàtəđ à ahəŋ la tetəvi la ama, kà uwana azlaanik kà tasà à waŋ kà kərker.” ⁴ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòdal: “Lala məbəz tatak may kà aŋa azladza gesina uwanay la kəsaf la abà la?” ⁵ Yesu anəv

à atà gay ala: “Kaf gay bërsew nna aga à akul la ahàl ma?” “Gay bërsew mēdfēf”, tagòdal.

⁶ Yesu agòdf à azladza: “Dzàhàw madzay!” Ngaha ahèl kaf gay bërsew mēdfēf uwatà, “Kikay”, agòdf à Zèzagèla, atsakà kaf ala, avà à azlamèna matapla la slaka aṅha, ṅgaha azlamèna matapla aṅha tavàhà à atà. ⁷ Kilfi bèziga la ahàl aṅatà aya, Yesu ahèl, “Kikay”, agòdf à Zèzagèla, avà à azlamèna matapla la slaka aṅha kà mavàh à azladza. ⁸ Gesina aṅatà tazùw, asláh à atà. Azlamèna matapla la slaka aṅha tahàm à gay mapètsèh pètsèhga à vok takosà mēdfēf à uwana atàm à atà à ahàl. ⁹ Azladza uwana tazùw kaf uwaga taslà dèbow ufad. Ngaha adàgay kà: “Dàw à mtèga aṅkul!”, Yesu agòdf à atà. ¹⁰ Katskats ahàd à kèsлах iyaw à afik la azlamèna matapla la slaka aṅha, tahàd à kutso Dalmanuta.

Azla Farisèya tanav nadzipo
(Mata 16.5-12)

¹¹ Azla Farisèya anik tadà à awtày, tadzokà mabay vok gay la Yesu. Asà à atà makèsay, gay gà la uwaga tanav nadzipo la slaka aṅha, kà mapèhatàla, ṅgaha atà aṅa masèlay kà ndzèdà aṅha asà à waṅ kà la slaka Zèzagèla. ¹² Yesu abàs vok la ndzèdà, ṅgaha agòdf: “Kà mana azladza aṅa lakana tanav à gi nadzipo ma? Gèpèh à akul la dziriga: Gèdàpèhakulla nadzipo òkidiiki aw.” ¹³ Ngaha asàk atà à ahèṅ, ahàd à kèsлах iyaw à afik aya, ahàd à gay mèṅ dèrèv anik.

Tatak makəsl tatak ala aᅇa azla Farisəya la aᅇa Herod

(Mata 16.5-12)

¹⁴ Avika azlaməna matapla aᅇa Yesu kà mahəl kaf à ahəl. Tatak may la ahən la slaka aᅇatà la kəslah iyaw la afik aw, say kaf gay bərsəw tekula pəra. ¹⁵ Yesu afahà à atà akur à lig, agòd à atà: “Dàw hanjkəli kà tatak makəsl tatak ala aᅇa azla Farisəya la aᅇa Herod.” ¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aᅇha tavàts gay la tsəh ala kà atà kà atà la tataka aᅇatà la abà, tagòd: “Apəh uwaga kà, kà uwana kaf aga anu la ahəl aw.” ¹⁷ Yesu asəl uwana tadzugway, anàv atà gay ala: “Kà mana kavatsaw gay la tsəh ala ma? Kà uwana kaf aga akul la ahəl aw ay? Kasəlaw tatak uwanay gotənaᅇ aw uwà? Katsənaw godega aᅇha aw, bə gotənaᅇ ay? Matsihila aᅇkul ma matsak à ama à gay ay? ¹⁸ Yewdi aga à akul la vok, ama kanəᅇawla aw ay? Sləm aga à akul lakəl, ama katsənawlaᅇ aw? Awul akul à gəl gotənaᅇ aw ay?✧ ¹⁹ Kaf gay bərsəw zlo uwana gətsəkàᅇ ala kà aᅇa azladza dəbow zlo, ma takosà nna à mapətsəh pətsəhga à uwana kahamàwla gay à vok ma?” “Kulo gəl aᅇha səla”, tagòdal. ²⁰ Nᅇgaha Yesu anàv à atà gay ala aya: “Kaf gay bərsəw mədəf uwana gətsəkàᅇ ala kà aᅇa azladza dəbow ufaᅇ bay, ma takosà nna à mapətsəh pətsəhga à uwana kahamàwla gay à vok ma?” “Mədəf”, tagòdal. ²¹ “La kità”, Yesu agòd à atà: “Kakay katsənaw godega aᅇha aw gotənaᅇ zlà ma?”

✧ **8:18** 8.18 Yeremiya 5.21; Hezəkiyel 12.2

Yesu awur gulɔf ala la Betsayda

²² Uwana tabɛz à gudɛn Betsayda, tasàlla gulɔf à wan. Tadɛval kuda kà aɲa madɛbani gulɔf, kà masla mawur ala. ²³ Yesu akɛs gulɔf à ahàl, adàla à uda la gudɛn la abà, ɲgaha adɛbal sleslib à yewdi, abɛkal ahàl à gɛl, ɲgaha anàv à dza uwaga: “Kanɛɲa tatak ay?” ²⁴ Gulɔf anɛn à zagɛla, agɔɔfal: “Gɛnaɲa azladza, ama gɛnɛɲa atà kà bokuba azlaahàf uwana taday.” ²⁵ Bà gotɛnaɲ, Yesu adɛbanì yewdi aɲa gulɔf aya. Masla atsɛk yewdi à uda la ndzɛɔfa, anɛɲla, anɛɲa azlatatak gesina la paraka. ²⁶ ɲgaha la lig la ahɛn, Yesu agɔɔfal kà: “Hàd à mtɛga aɲak, kada à gudɛn à abà aw!”

Piyer apɛhla kà Yesu ala,

*kà dza uwana Zɛzagɛla afàl dzakwa à gɛl
(Mata 16.13-20; Luka 9.18-21)*

²⁷ La lig la ahɛn, Yesu ahàd à azlabɛza gudɛn uwana à abà la kutso Zɛsare, uwana la makoray aɲa Filip la azlamɛna matapla la slaka aɲha. Yesu anàv à atà gay ala la tetɛvi la ama: “Azladza ma uwa tagɔɔf kà gi ma?” ²⁸ Tawùlla à uda: “Azadza anik tagɔɔf, kà kak Yuhana masla madàh batem, azlaanik tagɔɔf, kà kak Eliya, azlaanik aya tagɔɔf, kà kak tekula la tataka azladza uwana la abà, Zɛzagɛla aslál atà à wan uwarà.” ²⁹ “Iyay zla! Ama akul ma, gi uwa kagɔɔfaw uwi?”, Yesu anàv à atà. Piyer awùl à uda, agɔɔfal: “Kak, dza uwana Zɛzagɛla afà à ka dzakwa à gɛl.” ³⁰ Yesu afahà à atà akur à lig la

magod à atà: “Kapəhawla gi ala la slaka azladza aw!”

Yesu apəh gay mamətsay aḡha à ahəḡ la mawul à uda aḡha

(Mata 16.21-28; Luka 9.22-27)

³¹ La lig la ahəḡ, Yesu adzəkà matapla azlaməna matapla la slaka aḡha: “Say Kona aḡha dza as ḡgərpa məḡḡa. Azlaməḡḡa, azlamasiga, la azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aḡha wakità seriya aḡha Zəzagəla tadəkweška, ḡḡaha tadəkəḡa. La lig aḡha mahəḡay makər adəwul à uda la mamətsay.” ³² Apəh à atà gay uwaga la paraka. Piyer akəs Yesu à ahəḡ kokudə aḡha, adzəkà mafahal akur à lig la magodəy: “Kapəh kiya uwaga aw!” ³³ Ama Yesu agolà à vok, anəḡà azlaməna matapla anik à adi, ḡḡaha adzəkà maslāh məl à Piyer à ḡəl, agòḡal: “Zà à vok la slaka ḡulo, kak seteni, kà uwana madzugway aḡhak kà bokuba aḡha Zəzagəla aw, ama kiya aḡha azladza.”

³⁴ ḡḡaha Yesu azəl à maham à ahəḡ dza, la azlaməna matapla la slaka aḡha, agòḡ à atà: “Baḡa dza asal manəf gi kà, say asak maf ḡəl à azlatatak aḡha à tsəh, azəb ahəf mamətsay aḡha, ḡḡaha anəf gi, bokuba uwana ḡədəzəbay suwan. ³⁵ Kà uwana uwabeyuwi, uwana asal mabəl sifa aḡha la ahəl aḡha, az ḡəl aḡha ala. Ama uwabeyuwi, uwana az sifa aḡha ala kà gi, ḡḡaha kà gay matsidəyga aḡha Zəzagəla kà, masla adəbəl sifa aḡha. ³⁶ Mana akəsa vok à dza uwana abəza tatak aḡha ḡudəḡ à vok gesina, ama az sifa aḡha ala ma? ³⁷ Tatak la

ahəŋ, dza avà y kà masukwla sifa aŋha takay?
³⁸ Gay gà la uwaga, baŋa ziruwi az dza kà gi, ŋgaha kà gay gulo lakana la tataka azladza uwana takəs gay aŋa Zəzagəla aw la abà, ŋgaha tadehəŋ mawisiga, kiya uwaga kà Kona aŋa dza ziruwi adəkəsəy kà masla suwaŋ, la mok uwana adàwul à waŋ la mazləbay aŋa Baba aŋha la abà la azlamalika aŋha.”

9

¹ Yesu agòd à atà aya: “Hadəy, gəgòd à akul, azladza anik uwana la abanay kà, tadàmətsəy dīkidīki aw, say baŋa tanəŋ makoray Zəzagəla atsa à waŋ la ndzəda.”

Mabədlə vok à ahəŋ aŋa Yesu uwana la gəl gudəŋ la afik

(Mata 17.1-13; Luka 9.28-36)

² Uwana mahəŋay mukwa adada à lig, Yesu ahəl azla Piyer, Yakuba, Yuhana ŋgaha tahəd à matsəkəkəkadəy gudəŋ à afik kokudə gəl aŋatà. La abatà abədlə vok à ahəŋ la huma yewdi aŋatà. ³ Lukut aŋha apək medfekuga mawu-tsəfayga təlla. Dza la ahəŋ la gudəŋ la vok awud lukut ala kiya uwatà aw. ⁴ Ŋgaha azlaməna matapla la slaka aŋha makər uwatà tanəŋà Eliya la Musa tabadmə la Yesu. ⁵ Piyer agòd à Yesu: “Sufəl gulo, delga kà anu la abanay. Sàk anu mədàh safsaf makər, tekula aŋak, tekula aŋa Musa, tekula aŋa Eliya.” ⁶ Piyer asəl tatak uwana anakà apəhay aw, kà uwana guba akəs masla la azlaməna matapla anik səla uwanay. ⁷ Habaga asà à waŋ, akəl atà mələs à adi. La habaga

uwatà la abà kà tatsənà dza aƒadɱà la abà: “Uwaga kà bəzi gay ləv gulo uwana gəwoyaŋ, tsèbàwal sləm!”⁸ Katskats azlaməna matapla makər uwatà tanəŋla, ama tanəŋà dza aw, say Yesu kokuɗa gəl aŋha la slaka aŋatà pəra.

⁹ Uwana tatsà à ahəŋ la gudəŋ la afik, Yesu afàh à atà akur à lig kà atà aŋa mapəh tatak uwana tanəŋàŋ à dza aw, say baŋa Kona aŋa dza adàwul à uda la mamətsay dadàŋ. ¹⁰ Takès gay uwatà, ama tanàvəhà vok kà atà kà atà: “Mana asal magoɗay mawul à uda la mamətsay ma?”

¹¹ Gay gà la uwaga tanəv la slaka Yesu: “Kà mana à azlamadzahaga aŋa wakità seriya Zəzagəla tagòɗ kà, say Eliya atsa à vok à waŋ dàŋ ma?”[☆]

¹² Agòɗ à atà: “La dziriga, say Eliya atsa à vok à waŋ, adàɗah tatak à ahəŋ gesina. Ama kà mana zlà ma tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà bay kà, say Kona aŋa dza as ŋgərpa mənŋa ma, ŋgaha azladza tanərəz kà bokuba dza delga aw ma?”

¹³ Ama gəgòɗ à akul: Eliya asà à waŋ, ŋgaha azladza taɗahàllàŋ à vok uwana asà à atà gesina, bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà lakəl aŋha.”

Yesu awur bəzi uwana ala la masasəɗok mawisiga

(Mata 17.14-21; Luka 9.37-43)

¹⁴ Mok uwana tabəziyà à azlaməna matapla anik à vok, tanəŋà maham à ahəŋ dza aŋuvaw uwana takès atà gay à adi. Azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla tabàv vok à gay la azlaməna matapla aŋha. ¹⁵ Uwana azladza

[☆] **9:11** 9.11 Malaki 4.5

tanəŋà Yesu kà, tadzà à ahəŋ titi. Katskats tadà à awtày à slaka aŋha la mahoyay kà maskuwiŋ. ¹⁶ Yesu anəv à azlaməna matapla la slaka aŋha la gay ala: “Kà mana kabayaw vok gay akul nna ma?” ¹⁷ Dza tekula la tataka maham à ahəŋ dza la abà awùlalla: “Məŋga, gəsàla bəzi gulo zilga à waŋ, kà uwana masla la masasəfok uwana avàl tetəvi aŋa mabəfma aw. ¹⁸ Baməraka la mali beli masasəfok akəsàh, amàlal gəl à ahəŋ, huzləv asàhal à gay ala la mapəf sliď la tsəh ala. Vok aŋha apakahay dzaŋdzaŋ. Gədəv kuďa à azlaməna matapla la slaka aŋak kà makufək masasəfok mawisiga uwaga, ama taslàla vok aw.” ¹⁹ Yesu agòď à atà: “Kay, madiŋal gəl à vok aŋkul la ahəŋ aw takay? Dagay mbà gədadza à ahəŋ la akul ma? Dàgay mbà gədàbasakulaŋ ma? Sàwngəla bəzi à waŋ!” ²⁰ Tasəlla bəzi à slaka Yesu, mok uwana bəzi adanəŋ Yesu, katskats masasəfok abiyà bəzi, atəď à vəďah, abàbal, huzləv asàl à gay ala. ²¹ Yesu anəv à baba aŋa bəzi: “Dagay mbà tatak uwanay azəŋ ma?” Baba agòďal: “Dagay la vərnaga. ²² Aŋuvaw masasəfok mawisiga uwaga amàlàhal à gəl akàl à abà, à iyaw à abà kà makəďay. Ama kamkam, baŋa kaslala vok mazlak anu, kà vok aham à ka, kà anu!” ²³ Yesu agòďal: “Kà mana kagof kà: Baŋa kaslala vok ma? Dza uwana adiŋal gəl à vok aslala vok kà madàh tatak gesina.” ²⁴ Katskats baba aŋa bəzi awiyà: “Gədiŋal gəl à vok, ama zlàk à gi, kà uwana madiŋal gəl à vok gulo kà à tsəh ala!”

²⁵ Yesu anəŋà maham à ahəŋ dza tatsà à waŋ

à slaka aṇatà, aslèh mөл à masasəfok uwana à gəl, adəf gay à dza à ahəṇ aṇa mabadma la matsən sləm: “Kak, masasəfok madagazlamga, sà à dza uwanay lakəl ala, gəgod à ka, kadàdal à gəl đikidiki aya aw!”²⁶ Masasəfok awiyà, agodzàlla bəzi, asà à uda la masla la abà. Bəzi apàk bokuba mamətsayga. Kiya uwaga azladza aṇuvaw uwana la abatà tagod kà adamətsay.²⁷ Ama Yesu akəs bəzi la ahəl, atsizlləṇ ala, dzawwa bəzi agəf à zagəla à tsəh.

²⁸ La lig la ahəṇ, mok uwana Yesu adawul à gày, azlaməna matapla la slaka aṇha tanàvla gəl à gəl: “Kà mana anu kà, məslàla vok aṇa makudəkay aw ma?”²⁹ Yesu agod à atà: “Makudək tsəhay masasəfok uwanay kà, say la madəv kuđa. Ndzəđa anik la ahəṇ aw.”

Yesu apəh à atà gay mamətsay aṇha

*la mawul à uda aṇha kà masəla
(Mata 17.22-23; Luka 9.43-45)*

³⁰ Tadà aṇatà la abatà, taguwà à uda la kutso Galili la abà. Yesu kà asəl kà dza asəl slaka madz à ahəṇ aṇha aw,³¹ kà uwana atapələ azlaməna matapla la slaka aṇha, agod à atà: “Kona aṇa dza tadəviya à ahəl aṇa azladza. Atà tadəkəđay, ama la lig la ahəṇ gədawul à uda la mamətsay la mahənay makər.”³² Azlaməna matapla la slaka aṇha tatsənà godega aṇa gay uwatà aw, ṅgaha guba akəs atà bay kà manaval.

*Məṅga la tataka gami la abà, ma zlà uwa?
(Mata 17.22-23; Luka 9.46-48)*

³³ Tabèz à gudəŋ Kapernahum. Uwana tadà à gày, Yesu anàv à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana kabàyàw vok gay la tetəvi la ama ma?” ³⁴ Ama tadzà à ahəŋ titi, kà uwana la tetəvi la ama kà, tabayà à vok à gay hadfay, tagòd: “Uwa mənŋga la tataka gami la abà uwa?” ³⁵ Yesu adzà madzay, azàl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla, agòd à atà: “Baŋa dza asal mapak mazəb gəl gà kà, say apak mabəziga bəziga aŋa azladza gesina, apak masla mazəb à atà kiwa.” ³⁶ Yesu azəb bəzi ŋuvga à ahəl, atsizilla atà à huma à gay. Akəs bəzi la ahəl, agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: ³⁷ “Uwabeyuwi uwana akəs bəzi ŋuvga uwanay kà sləm gulo kà, akəs gi. Ŋgaha uwabeyuwi uwana akəs gi kà, akəs gi pəra aw, ama akəs masla masləl gi à waŋ.”

Dza uwana masla məzam gami aw kà masla slawda gami

(Luka 9.49-50)

³⁸ Yuhana agòd à Yesu: “Sufəl gulo, mənəŋà dza anik uwana akudək masasəfok mawisiga la sləm aŋak, ama mədèdɔl gay à ahəŋ, kà uwana anəfà anu aw.” ³⁹ Ama Yesu agòd à atà: “Kadefawwal gay à ahəŋ aw, kà uwana dza la ahəŋ adàh nadzipo la sləm gulo pəra, la lig la ahəŋ kà, atugw à gi gay à vok aw. ⁴⁰ Kà uwana uwabeyuwi uwana masla məzam gami aw, kà slawda gami. ⁴¹ Səlàw kà, dza uwana adàvə à akul kətsaw iyaw, kà uwana akul aŋa dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl kà, adàbəz à masik aŋha.”

*Gay lakəl aṇa zlazladʼa aṇa tsakana
(Mata 18.6-9; Luka 17.1-2)*

⁴² “Dza uwana adukw tekula aṇa azlabəza uwanay à ahəṇ à tsakana à abà, tadinḡ gi gəl à vok kà, masla kà ṇuləm tawadʼal nəvol akur à kuda, taməla à dərəv à abà. ⁴³ Baṇa kà ahəl aṇak la uwana katəf à tsakana à abà, nàts à tsəh ala, ṇuləm kà kabəz à sifa la ahəl tekula, kà magay la ahəl səla nna, uwana adədala kà à gəy akəl uwana à abà adəməts ala aw. ((⁴⁴ La abatà maduwari uwana azuw vok amətsay aw, ṇgaha akəl bay amats ala aw.)) ⁴⁵ Baṇa kà asik aṇak la uwana katəfiya à tsakana à abà kà, nàts à tsəh ala. ṇuləm kabəz à sifa la asik tekula, kà mad à gudùh akəl à abà la asik səla nna, uwana amats ala fikiḡiki aw. ((⁴⁶ La abatà maduwari uwana azuw vok adəmətsay aw, ṇgaha akəl amats ala aw.)) ⁴⁷ Baṇa kà yewdi aṇak la uwana adala ka à tsakana à abà, bəf à waṇ, ṇuləm kabəz à sifa la yewdi tekula gə à ka magay la yewdi səla kà madiya à gudùh akəl à abà. ⁴⁸ La abatà maduwari uwana azuw vok adəmətsay aw, ṇgaha akəl la abà kà madzadʼ atà ala adəmats ala aw.✧ ⁴⁹ Kà uwana dza gesina tadətəka atà slugul à adi la akəl, bokuba uwana tatək slugul à tatak à adi kà matsəfəṇ.”

⁵⁰ “Kà uwana slugul kà tatak delga, ama baṇa slugul azladʼay aw, ma kakay kazladʼawwaṇ ala ma? Gàw la slugul la ləv aṇkul la tsəh, dzàw à ahəṇ la wurwur, kadʼahawa à magazlay la tataka aṇkul la abà aw!”

✧ **9:48** 9.48 Yesayya 66.24

10

*Yesu apahla gay ala lakəl aṅa makudək mis
(Mata 19.1-12; Luka 16.18)*

¹ Yesu asà à afik la abatà, ahàd à gay makwi aṅa kutso Yahudiya la gay dərəv uda anik aṅa Urdun. Bà gotənaṅ maham à ahəṅ dza tahamà gay à vok la slaka aṅha aya. Nḡaha atàpatàla bokuba uwana adahàhàṅ koksikoksi. ² Azla Farisəya anik tasà à waṅ à slaka Yesu, asà à atà kà makəsəl maləkaw à ahəṅ kà gay aṅha: “Wakità seriya gami ma avà tetəvi à dza kà makudək mis aṅha takay?” ³ Yesu awùlla à atà ala la magoday: “Mana Musa agodf à akul ma?” ⁴ Tagòfal: “Musa avà tetəvi à dza kà matsetser wakità makudək mis, ṅgaha məsakiya à mis uwatà.” ✧ ⁵ Ama Yesu agòd à atà: “Musa apəh à akul kiya uwatà kà, kà dzaṅdzaṅ aṅa ləv aṅkul. ⁶ Ama dagay madzəka gudəṅ à vok, mok uwana Zəzagəla adahà tatak gesina kà, aṅəl zil la mis pəra. ✧ ⁷ Gay gə la uwaga zil asàkiyà à baba aṅha à ahəṅ la iyà aṅha, kà madz à ahəṅ la mis aṅha. ⁸ Atà səla nna tapək vok tekula. Kiya uwaga atà səla aya aw, ama tagay kà vok tekula pəra. ✧ ⁹ Dza avahàṅ ala uwana Zəzagəla ahamàla gay à vok aw.”

¹⁰ Mok uwana atà la kay, azlaməna matapla la slaka aṅha tanàvə Yesu lakəl aṅa gay uwatà aya. ¹¹ Masla agòd à atà: “Baṅa dza akudək mis aṅha, azəb anik, adàh à gəl gaw la mis teraṅa gə

✧ **10:4** 10.4 5Musa 24.1-4 ✧ **10:6** 10.6 1Musa 1.27; 5.2 ✧ **10:8** 10.8 1Musa 2.24

uwatà. ¹² La kità babay kà, baŋa mis akweska zil aŋha teraŋa, ŋgaha adiya à zil anik, adàzaɓ zil.”

Yesu apis gay à azlabəza à vok
(Mata 19.13-15; Luka 18.15-17)

¹³ Azladza tasàhla azlabəza ŋuv ŋguvga à Yesu à waŋ, kà madəɓani atà la mapis à atà gay à vok. Azlaməna matapla la slaka aŋha taslàh məl à azladza à gəl. ¹⁴ Uwana Yesu anəŋà uwaga, azinal à gəl, agòɗ à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Sàkàw azlabəza ŋuv ŋuvga tasa à waŋ à slaka gulo. Kadəɗaw atà gay à ahəŋ aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà aŋa azladza uwana bokuba atà uwaga. ¹⁵ Hadəy, gəgòɗ à akul: Uwabeyuwi uwana akəs makoray Zəzagəla bokuba bəzi ŋuvga aw, adàda à abatà dƙidƙiki aw.” ¹⁶ Ŋgaha azàɓ azlabəza à ahəl, afahà à atà ahəl aŋha à gəl, la tekula tekula aŋatà gesina, apis à atà gay à vok.

Bəzi kohana galepi gà
(Mata 19.16-30; Luka 18.18-30)

¹⁷ Uwana Yesu adatsizilla kà maday aŋha, dza anik asà à waŋ la mahoyay, akədédal à ahəŋ, agòɗal: “Kak Sufəl, kak delga, mana gədehəŋ kà gi aŋa maɓəz sifa adəv à gay aw ma?” ¹⁸ Yesu agòɗal: “Kà mana kagòɗ, kà gi delga ma? Dza delga la ahəŋ aw, say Zəzagəla pəra. ¹⁹ Kasəl mapəhay aŋa Zəzagəla bay: Kakəɗ dza aw, kəs gay aŋa azlababa aŋak la aŋa iyà aŋak.”✧ ²⁰ Masla agòɗ: “Məŋga, gədakəs mapəhay uwaga dagay la bəzi gà.” ²¹ Yesu

✧ 10:19 10.19 2Musa 10.12-16; 5Musa 5.16-20

anə̀rə̀z masla la mawoyə̀ŋ, agò̀dɔ̀l: “Tatak tekula alə̀g kà ka: Hà̀d, kadaw azlatatak anək ala gesina, v̀ah sili g̀a à azlamə̀na kuɔ̀ɔ̀, kadà̀bə̀z lə̀mana la zagə̀la la afik. Ǹgaha k̀a, s̀a à waŋ, k̀a nə̀fà à gi!” ²² Ama uwana atsənà uwaga, lə̀v azə̀ŋ k̀a gay uwatà, ǹgaha adà anha la mapak lə̀v g̀a, k̀a uwana tatak anha anjvaw.

²³ Yesu anə̀ŋà azlamə̀na matapla la slaka anha à adi, agò̀ɔ̀ à atà: “Zlazladɔ̀ k̀a anə̀ dza galepi k̀a mad à makoray Zə̀zagə̀la!” ²⁴ Lə̀v avà̀l à atà à gay k̀a gay uwaga. Ama Yesu agò̀ɔ̀ à atà aya: “Azlabə̀za gulo, madiya à makoray Zə̀zagə̀la k̀a zlazladɔ̀! ²⁵ Ǹuləm zlugumi agwu à uda la afik lepiri, k̀a galepi anə̀ mad à makoray Zə̀zagə̀la.” ²⁶ Lə̀v avà̀l à azlamə̀na matapla anha à gay kayak aya k̀a gay uwaga, tagò̀ɔ̀ k̀a atà k̀a atà: “Tsa banə̀ kiya uwaga ma: Uwa aslala vok anə̀ ma bə̀lay uwa?” ²⁷ Yesu anə̀ŋà à atà à adi, agò̀ɔ̀: “Zlazladɔ̀ la slaka azladza, ama la slaka Zə̀zagə̀la k̀a zlazladɔ̀ aw, k̀a uwana masla aslala vok k̀a madà̀h tatak gesina.”

²⁸ Piyer agò̀dɔ̀l: “Nə̀ŋə̀ŋ, mə̀dasak à tatak gesina à ahə̀ŋ, mə̀danə̀fa ka.” ²⁹ Yesu agò̀dɔ̀l: “Dziriga, gi bay gə̀gò̀ɔ̀ à akul: Uwabeyuwi uwana asakiya g̀ay anha à ahə̀ŋ, banə̀w azladeda anha, la azlaiyà anha, la azlababa anha, banə̀w azlabə̀za anha à ahə̀ŋ, amiyaka guf anha k̀a gi, ǹgaha k̀a gay matsidə̀yga k̀a, ³⁰ Zə̀zagə̀la adà̀và̀l, adà̀bə̀z tatak anha asik dzim aya, la mok anə̀ madz à ahə̀ŋ la gudə̀ŋ la vok: azlagà̀y, azladeda, azlaiyà, azlabə̀za, azlaguf, azlamatə̀rə̀bay bay, k̀a la huma la gay, adà̀bə̀zal sifa adə̀v à gay

aw la zagøla la afik aya. ³¹ Ama aņuvaw uwana tatsà vok à huma, tadàpakah azlamøna à lig, ŋgaha azlamøna à lig bay tadàpakah azlamøna à huma.”

Yesu awulla gay mamøtsay aņha à tsəh kà mamakər

la mawul à uda aņha

(Mata 20.17-19; Luka 18.31-34)

³² Uwana atà la tetøvi la ama kà mad à Urusalima, Yesu aguwà à huma, guba akəs azlamøna matapla la slaka aņha, azladza uwana tanøfà atà guba akəs atà babay. Ŋgaha Yesu ahəl azlamøna matapla kulo gəl aņha səla uwatà aya, kokudà aņatà, adzəkà mapəh à atà gay uwana adàbøzal. ³³ Agòd à atà: “Tsənàwwàņ, məda à Urusalima. La abatà tadàvə Kona aņa dza à ahəl aņa azlamøņga aņa azlamøna mav tatak à Zəzagøla, la azlamadzahaga aņa wakità seriya aņa Zəzagøla. Tadàdukwlə seriya mamøtsay à gəl, tadàməliya à ahəl aņa azladza uwana tasəl Zəzagøla aw. ³⁴ Tadàtsəkəl magodfahay à gəl, tadàtafal sleslib à vok, tadàzlabay la golba, tadəkəcfay. Ama la mahənay mamakər adàwul à uda la mamøtsay.”

Manavay aņa Yakuba la Yuhana

(Mata 20.20-28)

³⁵ La lig la ahəņ Yakuba la Yuhana, azlabəza aņa Zebede, tazà vok à slaka Yesu, tagòdƒal: “Məņga gami, tatak la ahəņ à uwana mənava à gay ala.” ³⁶ Yesu agòd à atà: “Mana asa à akul gədfahakullaņ ma?” ³⁷ Tawulàlla: “Baņa kadàdza madzay la kursi mazləbay aņak la afik

kà, và à anu tetøvi kà madza madzay tekula la ahàl kaf anjak ngaha tekula la ahàl gudzay anjak!”³⁸ Yesu agòd à atà: “Kasəlaw tatak uwana kanavaw aw, kaslawwal à vok kà mas tatak à uda la kətsaw ngərpa uwana la abà gədàsəy ay? Kadàbəzaw batem anja ngərpa uwana tadàcfah gi à ahəŋ ay?”³⁹ Ngaha tawulàlla: “Iyay, məslala vok.” Yesu agòd à atà: “Hadəy, kadàsaw tatak à uda la kətsaw ngərpa uwana la abà bokuba gi, kadàbəzaw batem uwana tadàcfahgəŋ bay.”⁴⁰ Ama slaka madza madzay la ahàl kaf gulo ngaha la ahàl gudzay gulo kà, gay gulo aw. Slaka uwaga kà, Zəzagəla la uwana adfahan à ahəŋ kà anja azladza uwana atsatsəmàni à atà.”

⁴¹ Uwana azlaməna matapla anik kulo tatsən gay uwaga kà, tanonuz lakəl anja Yakuba atà la Yuhana. ⁴² Gay gà la uwaga Yesu azàl à atà gesina à slaka anha, agòd à atà: “Kasəlaw kà azlauwana tanəŋla à atà bokuba azlasufəl anja kutso kà takor azladza, ngaha azlaməŋ dza anjatà, təcfa ha à atà ndzəcfà à gəl.”⁴³ Ama uwaga apaka vok la tataka ankul la abà aw. Ama banja tekula la tataka ankul la abà asal mapak mənğa kà, say agay masla mazəb kiwa à azlaanik. ⁴⁴ Dza uwana asal mapak dza teranğa gà la tataka ankul la abà kà, say apak mayà anja azlaanik ankul gesina. ⁴⁵ Amiyaka Kona anja dza kà, asà à wan kà mazlakəŋ anja azladza aw, ama asà à wan kà mazlak azladza, ngaha kà mav sifa anha bokuba tatak mapəlla gəl à azladza anjovaw à ahəŋ.”

*Yesu awur Bartime guləf ala
(Mata 20.29-34; Luka 18.35-43)*

⁴⁶ Uwana tabəz à gudəŋ Yeriko, Yesu la azlaməna matapla aŋha la maham à ahəŋ dza aŋuvaw tasà à uda la gudəŋ uwatà la abà. Dza guləfga la slaka madza madzay la gay tetəvi atsàtsàh tatak. Sləm aŋha Bartime, kona aŋa Time. ⁴⁷ Uwana atsənəŋ kà Yesu zil Nazaret la uwana adà à awtày kà, adzəkà mawiyay: “Yesu, Kona aŋa David, vok aham à kak kà gi!” ⁴⁸ Azladza aŋuvaw taslàhal məl à gəl kà madz à ahəŋ titi, ama masla awiyà la ndzəfà aya: “Kona aŋa David, vok aham à kak kà gi!” ⁴⁹ Yesu atsizilla à ahəŋ, agòd: “Zàlàwwal!” Tazàlalla, tagòdɔl: “Wàd vok à uda, sà à afik, azàla ka!” ⁵⁰ Nŋaha guləf awits peteli ala, avàl à afik, asà à waŋ à slaka Yesu. ⁵¹ Yesu anàval la gay ala: “Mana asa à ka gəfahakan ma?” Guləf agòdɔl: “Məŋga, asa à gi gəbəz yewdi gulo.” ⁵² Nŋaha Yesu agòdɔl: “Hàd, madiŋal gəl à vok aŋak adawur kak ala!” Katskats abəzà à yewdi aŋha, anəfà Yesu.

11

*Yesu adiya à gudəŋ Urusalima à abà
(Mata 21.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)*

¹ Mok uwana atà nekwa la Urusalima, bokuba la bəza gudəŋ Betfaze la Betaniya, tabəzà à gudəŋ kuvu à afik. (Uwana tazalalla la gay nasara gudəŋ Oliviyə) Yesu asləl azlaməna matapla aŋha səla à huma, agòd à atà: ² “Dàw à gudəŋ uwaga à abà la huma aŋkul. Kadàbəzaw

à ziwɲɲu ɲuvga mawadɔɲ à ahɔɲ gà uwana dza adadza à afik dɪkidɪki aw. Pèlàw, kasawgèla à waɲ! ³ Baɲa dza agòɔf à akul: ‘Mana kada-hawlaɲ mi?’, kagodawwal: ‘Asa à Sufəl gami, adàullàlla à waɲ katskats’.”

⁴ Tahàd, tabəzà à ziwɲɲu mawadɔɲ à ahɔɲ gà à gəl la gay gamagà, la gay tetəvi. Uwana tapəl ziwɲɲu uwatà kà, ⁵ azladza anik uwana la abatà, tanàv à atà gay ala: “Mana kadahawllaɲ ma? Kà aɲa ma kapəlaw bəzi ziwɲɲu uwaga ma?” ⁶ Tawùl ala bokuba uwana Yesu apəh à atà, ɲgaha azladza tasàk atà. ⁷ Tasəlla bəzi ziwɲɲu uwatà à Yesu à waɲ, tabəkal lukut aɲatà à lig, ɲgaha Yesu adà à afik. ⁸ Azladza aɲuvaw tadàw lukut aɲatà à tetəvi à ama, azlaanik tatsàɔf babasl biyaga uwana la guf la abà, taslàh à tetəvi à ama kà masləkaway. ⁹ Azlauwana la huma aɲa Yesu, la azlauwana tanəfay la tsəh, tawiyà la magɔfay: “Delga kà azladza tazləb Zəzagəla, mapis gay à vok agay la dza uwana atsà à waɲ la sləm aɲa Sufəl.✧ ¹⁰ Zəzagəla apis gay à makoray aɲa baba gami David à vok, uwana adadzəka vok lagwa. Məzləbà Zəzagəla uwana la zagəla la afik kərkər!”

¹¹ Kiya uwaga Yesu ahàd à gudəɲ Urusalima, kà mad à gày Zəzagəla à agu, ananà azlatatak gesina lela. Uwana gay mokokhu adagay, ahàd à gudəɲ Betaniya la azlaməna matapla aɲha kulo gəl aɲha səla uwatà.

*Yesu atsafla gudəv
(Mata 21.18-19)*

✧ 11:9 11.9 Mahabay 118.25-26

¹² Lebəŋ gà, uwana tasà à uda la gudəŋ Betaniya, may akès Yesu. ¹³ Anəŋà gudəv la babasl la vok, ŋgaha ahàd kà mayàh mayyay la vok aŋha. Ama uwana adabəziya à tsəh aŋha kà, abəzà mayyay la vok aŋha aw, say babasl pəra, kà uwana kaslà aŋa gudəv dadəŋ aw. ¹⁴ Yesu agòd' à gudəv: "Dza adàzuw mayyay la vok aŋak aŋa tetuwa aya aw!"

Azlaməna matapla la slaka aŋha tatsənà gay uwaga.

Yesu akud'əkàh azlaməna tsakalay à lag la gày Zəzagəla la aku

(Mata 21.12-17; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹⁵ Uwana tabəz à Urusalima, Yesu ahàd à məŋ gày Zəzagəla à agu. Adzəkà makud'əkàh azlaməna tsakalay à uda, la azlaməna masukw tatak la gày Zəzagəla la aku. Adakwà azlatable aŋa azlaməna mabad'la sili à ahəŋ la azlaslaka madza madzay aŋa azlaməna madaw habakoku ala. ¹⁶ Asà kà dza baməraka tekula aŋa mad à gày Zəzagəla à agu la tatak lakəl aw. ¹⁷ Atapla tatak à azladza, agòd': "Aganay uwana tatsetsèr à wakità à abà, Zəzagəla agòd':

'Sləm aŋa gày gulo kà uwaga gày madəv kufa aŋa azladza gudəŋ à vok gesina. Ama akul kà, kadapakawwan aŋa kà bokuba tsakur aŋa azlaməna gəl.'"☆

¹⁸ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla tatsənà gay uwatà. Gay gà la

☆ **11:17** 11.17 Yesayya 56.7; Yeremiya 7.11

uwaga tayàh Yesu kà maziŋ ala. Ama guba akès atà kà masla, kà uwana ləv avàl à azladza à gay gesina kà gay aŋha.

¹⁹ Uwana mokokhu adasa à waŋ, Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha, tasà à uda la gudəŋ la abà.

*Gay lakəl aŋa gudəv uwana agul afik
(Mata 21.20-22)*

²⁰ La gay bebəŋ bəŋ uwana tadùw à awtày la abatà, tanəŋà gudəv uwatà aya, adagul à afik la slilih gà gesina. ²¹ Awùl à Piyer à gəl, agòd à Yesu: “Məŋga gulo, nəŋà gudəv uwana katsàfla, kà adagul à afik tsi!” ²² Yesu awùlla à atà ala: “Hadfay, gəgod à akul, baŋa kadiŋaw gəl à Zəzagəla à vok kà, ²³ kaslawwal à vok aŋa magodfay à gudəŋ uwanay: Zà vok la abanay, tsà gəl à dərəv à abà. Baŋa kadzurkaw la ləv aŋkul la tsəh aw, kadiŋawwal gəl à vok la ləv aŋkul la tsəh kà, uwaga adàpakakulla vok hadfay. ²⁴ Gay gà la uwaga gəgod à akul, baŋa kadəvaw kuɖa kà manav tatak anik la sləm gulo kà, diŋàwwal gəl à vok kà kadaβəzawwal, ŋgaha tadàvəkulla. ²⁵ Mok uwana katsizlāwla kà madəv kuɖa kà, baŋa gay la ahəŋ la ləv aŋkul la tsəh la dza anik kà, matsalaŋ mawisiga aŋha ala ŋgaha Baba aŋkul, uwana la zagəla la afik amatsakulaŋ ala bay. ((²⁶ Ama baŋa kamatsawwaŋ azladza anik ala aw kà, Baba aŋkul uwana la zagəla la afik adàmatsakulaŋ ala bay aw.))”

*Uwa avà maslay à Yesu uwà?
(Mata 21.23-27; Luka 20.1-8)*

²⁷ Tawùl à Urusalima aya. Mok uwana Yesu auguzahay la gày Zəzagəla la aku kà, azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga tasà à waŋ à slaka Yesu. ²⁸ Tanàv à Yesu la gay ala: “La maslay ma uwala kadàh sləray uwanay la? Uwa avà à ka tetəvi kà madàh sləray uwanay uwa?” ²⁹ Yesu awùlla à atà ala: “Gi bay, gənav à akul manavay tekula. Baŋa kawulawgəla, gi bay gədəpəhakulla maslay uwana gədàhla sləray. ³⁰ Uwa avà tetəvi à Yuhana kà madàh batem uwa? Zəzagəla ay? Awma azladza takay? Wùlawgəla!” ³¹ Ama takəs sawaray kà atà kà atà, tagòd: “Baŋa məgod kà: Zəzagəla la uwana avà tetəvi kà, adəgod à anu: Ka mana kadiŋawwal gəl à vok aw zlà ma? ³² Ama baŋa məgod kà, azladza tavà tetəvi tsa kità aw kà...” (Guba akəs atà kà azladza, kà uwana azladza gesina tanəŋà Yuhana kà masla kà dza uwana Zəzagəla aslèl à waŋ la dziriga) ³³ Kà uwaga tagòd à Yesu: “Məsəl aw.” Yesu agòd à atà: “Ayyà, gi bay, gəpəhakulla dza uwana avà à gi tetəvi aŋa madàh tatak uwanay suwaŋ aw.”

12

Gay la gay la abà aŋa azlamagamza makəsafər gà

(Mata 21.33-46; Luka 20.9-19)

¹ Yesu apəh à atà gay la gay la abà, agòd: “Dza anik atsəb matavəruk à guf aŋha à abà, akəsəl zlagam à adi; adahà slaka à ahəŋ kà makudits iyaw mayyay matavəruk uwatà à abà, aŋàl gày

kà aṅa masla manəṅla guf. Asàkla à azlamagamza aṅha la ahàl, adà aṅha à mauguzahay anik kərkər.✧ ² Uwana təla mahəṅay tatak adasa à waṅ, aslèl kohana aṅha à slaka azlamagamza uwatà kà, mavàl humà tatak aṅa guf aṅha suwaṅ. ³ Ama atà takès magamza uwatà, tazlàb, takudək la ahàl deyday. ⁴ Dza aṅa guf aslèl kohana anik à slaka aṅatà aya. Azlamagamza tatsàh à gəl, ṅgaha tatsəkàl magodəhay à gəl. ⁵ Dza aṅa guf aslèl magamza anik aya. Masla kà takəd. Tadəhàhàṅ azlamagamza anik à vok aṅuvaw kalkal kiya uwaga, tazlàbàh azlaanik, ṅgaha azlaanik bay takəd atà. ⁶ Atəm kà dza aṅa guf à ahəṅ kà dza tekula pəra, bəzi gay ləv aṅha uwana awoyàṅ məṅga. La madəvla à gay, aslèl à slaka aṅatà, adzùgw kà: “Tadzàləb kona gulo hadəy aw ay’, agòd. ⁷ Ama atà tagòd kà atà kà atà: ‘Aganay dza uwana adəzuw gày. Sàw à waṅ, məkəf ṅgaha guf adəgəf à anu!’ ⁸ Takəs masla, takəd masla, taməl à uda la guf la abà.”

⁹ Yesu agòd: “Iyay zla, mana dza aṅa guf adəfehəṅ ma? Adàsa à waṅ, adəkəf azlamagamza makəsafərga uwatà, adàvə guf uwatà à azlaanik. ¹⁰ Hadəy, kadzèṅàw gay uwanay la wakità Zəzagəla la abà:

'Akur uwana azlaməna maṅal gày taməlla kà,
masla la uwana adapak akur mawad gày.

¹¹ Aganay uwana Sufəl Zəzagəla adəhàṅ uwaga
kà nadzipo la huma yewdi gami!’✧

✧ 12:1 12.1 Yesayya 5.1-2

✧ 12:11 12.11 Mahabay 118.22-23

¹² Azlamadzahaga aña azla Yahudiya tayàh kà makəs Yesu, kà uwana atà tasəl, kà Yesu apèh gay la gay la abà uwaga kà lakəl añaatà. Ama guba akəs atà, kà maham à ahəŋ dza, kà uwaga à uwana tasàkal, tadà añaatà.

*Mapəl hadama à məŋ sufəl
(Mata 22.15-22; Luka 20.20-26)*

¹³ Ama katskats azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aña wakità seriya aña Zəzagəla, la azlamasiga tasləl azla Farisəya anik, la azlaanik la tataka aña maham à ahəŋ matsən vok gay la sufəl Herod kà magəđ uwana à afik, azlayla kà vok kà makəsla. ¹⁴ Tasà à waŋ, tagòđ à Yesu: “Məŋga, məsəl kà kapəhay kà say dziriga pəra, la madz à ahəŋ bokuba uwana asà à Zəzagəla, pèh à anu wakità seriya gami, ma avà à anu tetəvi aña mapəl hadama à məŋ sufəl Zəsar takay? Awma məpəlal aw takay?” ¹⁵ Ama Yesu asəl kà madzugway añaatà kà mawisiga, agòđ à atà: “Kà mana kavavaraw gi kiya uwaga ma? Sàwɣəla sili uwaga à waŋ gənəŋəŋ.” ¹⁶ Tasàlla sili à waŋ. Agòđ à atà: “Gəl la sləm uwanay la sili la afik ma aña uwa?” Tagòđal: “Aña Zəsar.” ¹⁷ Yesu awùlla à atà ala: “Delga, vaw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aña, vaw à Zəzagəla bay tatak uwana aña Zəzagəla.” Ləv avàl à atà à gay kà gay aña, məslək la ahəŋ aw.

*Manavay lakəl aña mawul à uda la mamətsay
(Mata 22.23-33; Luka 20.27-40)*

¹⁸ Azlaanik la tataka aña azla Sadukiya la abà, tasà à waŋ à slaka Yesu. (Atà kà, mawul à

uda la mamətsay la ahəŋ aw, tagòd) ¹⁹ Tagòd à Yesu: “Məŋga, Musa atsetsèr à anu mapəhay uwanay: 'Baŋa dza anik amətsay, asàkiyà à mis aŋha à ahəŋ kokudà bəzi, say deda aŋha azəb mis à uda la gay kudà la abà. Nŋaha abəziya azlabəza la mis uwatà kà à huma aŋa deda aŋha uwana aməts.'[✧] ²⁰ Azladedà zilga mədfəf la ahəŋ. Magolga aŋatà azəb mis, nŋaha aməts kokudà mayyay bəzi. ²¹ Masəla azəb à uda la gày kudà la abà, amətsàlànŋ ala kokudà mayyi bəzi aya. Kiya uwaga apakà vok la mamakər aŋatà bay. ²² Kiya uwaga atà mədfəf nna mis atsetsèr à atà à gay, taməts kokudà mayyi bəzi la masla. La lig la ahəŋ, mis aməts suwaŋ. ²³ Nŋaha tak ma, la mok uwana azladza tadàwul à uda la mamətsay ma, mis ma adàgay ma aŋa uwa tak uwa? Kà uwana agà mis aŋatà mədfəf nna!” ²⁴ Yesu awùlla à atà ala: “Kazawla hadəy zla! Kasəlaw wakità Zəzagəla aw, kasəlaw maslay aŋha babay aw. ²⁵ Kà uwana la vudf uwana azlamazimnekidf tadàwul à uda la mamətsay kà, azlamis la azlazil tadàzab vok aya aw, ama tadəpakahay kà bokuba azlamalika, uwana la zagəla la afik pəra. ²⁶ Lakəl aŋa azlamazimnekidf, uwana tawul à uda la mamətsay kà, kadzəŋəw dfikidiki la wakità la abà aw uwà? Paŋaw ma uwala abadlamà à Musa la aləl aŋa akəl la abà, la gay kuswekuswe la abà ala? Agòdal: 'Gi Zəzagəla aŋa Abəraham, gi Zəzagəla aŋa Isak, nŋaha gi Zəzagəla aŋa Yakuba bay.'[✧] ²⁷ Uwaga bokuba magofay kà Masla kà Zəzagəla

✧ **12:19** 12.19 5Musa 25.5 ✧ **12:26** 12.26 2Musa 3.6

aᅇa azlamazimnekiđ aw, ama aᅇa azlauwana la sifa. Gay gà la uwaga kazahawla la dziriga.”

*Mapəhay aᅇa Zəzagəla uwana ađuwa à vok
(Mata 22.34-40; Luka 10.25-28)*

²⁸ La kaslà uwatà madzahaga aᅇa wakità seriya aᅇa Zəzagəla la ahəᅇ la abatà, atsəbà à atà sləm kà tabày vok à gay. Atsənəᅇ kà Yesu awùlla à azla Sadukiya kà lela. Azà vok à awtày, anàval à gay ala: “Mapəhay ma uwala à uwana ađuwa vok ala?” ²⁹ Yesu awulàlla: “Aganay uwana ađuwa azlaanik gesina: 'Tsənàwwəᅇ akul azladza Isərayel! Sufəl Zəzagəla gami kà, masla Sufəl kokudà gəl aᅇha. ³⁰ Wòyà Sufəl Zəzagəla aᅇak la ləv aᅇak gesina, la sifa aᅇak gesina, la haᅇkəli aᅇak gesina, ᅇgaha la ndzəđa aᅇak gesina.’ ³¹ Aganay mapəhay masəla: 'Wòyà masla magay aᅇak bokuba gəl aᅇak!’ Mapəhay uwanay la uwana ađuwa azlaanik gesina.” ³² Məᅇ dza uwatà agòđal: “Delga Sufəl, kapəᅇ dziriga, Zəzagəla tekula, anik la ahəᅇ aw, say azladza takəs gay aᅇha. ³³ Say dza awoy Zəzagəla la ləv aᅇha, la haᅇkəli aᅇha, la ndzəđa aᅇha gesina, ᅇgaha bay awoy masla magay aᅇha babay bokuba gəl aᅇha. Manəf mapəhay səla uwaga la uwana ađuwa tatak gesina uwana mədawal à akàl à tsəᅇ kà aᅇa Zəzagəla, la uwana məvəl gesina.” ³⁴ Yesu anəᅇəᅇ kà madzahaga aᅇa wakità seriya uwatà awùlla à uda la haᅇkəli, ᅇgaha agòđal: “Kak kà, kərkər la makoray Zəzagəla aw.”

✧ **12:33** 12.33 3Musa 19.18; 5Musa 4.35; 6.4-5; Hosəya 6.6

La lig la ahəŋ guba akəs atà gesina kà manaval gay anik.

Dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl ma Kona ma aŋa uwa?

(Mata 22.41-46; Luka 20.41-44)

³⁵ Mok uwana Yesu atàpatàla la gày Zəzagəla la aku, anàvà à atà gay uwanay: “Kakay azlamadzahaga aŋa wakità seriya tagoday kà: Dza uwana tafəl dzakwa à gəl, kà mayyi à tsəh ala aŋa David ma? ³⁶ Kà uwana Masasəfok Zəzagəla la uwana aguwà la David la abà, à uwana apəh la gəl aŋha:

'Sufəl agòf à Sufəl gulo:

‘Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl, ŋgaha gədàbək azlaməna məzam aŋak à tsəh asik aŋak.’[✧]

³⁷ David la gəl aŋha azàlal Sufəl, ŋgaha ma kakay Kristu kà agay mayyi à tsəh ala aŋa David ma?”

Dahàw haŋkəli kà azlaməna wakità seriya aŋa Zəzagəla

(Mata 23.1-36; Luka 20.45-46)

Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tatsənà gay aŋa Yesu la marabay. ³⁸ Agòf à atà la matapla aŋha la abà: “Dahàw haŋkəli kà azlamadzahaga aŋa wakità seriya! Asa à atà mauguzahay la dawa-rawa mənŋa la vok, asa à atà kà azladza tasokw à atà la slaka maham gay à vok. ³⁹ Tayahay kà slaka madza madzay delga la gày mazuw tatak may la aku. ⁴⁰ Tazàb tatak à azlamis kudà ala, ŋgaha la madəv kudà ziŋziŋga kà azladza aŋa

✧ 12:36 12.36 Mahabay 110.1

magoday kà atà azladza dziriga. Atà tadàbèzal seriya dzaṅdzaṅga.”

Mav tatak à Zəzagəla aṅa mis kuḍa
(Luka 21.1-4)

⁴¹ Yesu adzà madzay nekwa la sahar sili, la gày Zəzagəla la aku, ṅgaha anəṅà uwana azladza tabàk sili à sahar à agu. Azlagalepi anik aṅuvaw tavàh məṅga. ⁴² Mis kuḍa gà asà à waṅ, awìts nini sèla à agu. ⁴³ Yesu azàl azlaməna matapla la slaka aṅha, agòḍ à atà: “Gəgòḍ à akul: mis kuḍa uwanay kà, avà sili uwana aḍuwa à azladza anik gesina, ⁴⁴ kà uwana atà kà, tavà sili aṅa ləmana aṅatà məṅga, ama mis kuḍa uwanay avà gesina, anik aṅha la ahəṅ kà mazuway aw.”

13

Makal gày Zəzagəla à ahəṅ
(Mata 24.1-2; Luka 21.5-6)

¹ Uwana Yesu adasa à uda la gày Zəzagəla la aku, tekula la tataka aṅa azlaməna matapla la slaka aṅha agòḍal: “Məṅga gulo, nərəz azlaakur aṅa gày uwanay tsi, atà dzəba aṅha sèla aw!”
² Yesu awulàlla: “Kanəṅa gày məṅga uwanay ay? Amiyaka akur tekula kà, adàgəḍal à gay aw. Azlaməna məzam tadàbazlah à ahəṅ gesina.”

Madzəka vok aṅa ṅgərpa
(Mata 24.3-14; Luka 21.7-19)

³ Yesu ahàd à gudəṅ à afik, adzà madzay la gudəṅ kuvu la afik, la huma magol gày Zəzagəla. Azla Piyer, Yakuba, Yuhana la Andəre uwana kokuḍa gəl aṅatà, tanàval: ⁴ “Pəhanula, mbà

tatak uwanay adàpaka vok ma? La mana mēdānēṅēṅ madəv à gay aṅa tatak uwaga adàsa à waṅ ma?" ⁵ La abatà Yesu adzəkà mapàhla ala la magoḏay: "Dahàw haṅkəli, dza avavar akul aw! ⁶ Kà uwana azladza aṅuvaw tadàsa à waṅ la slēm gulo, tadàgoḏay: 'Gi la uwana, gi dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl.' Tadàzah azladza ala aṅuvaw. ⁷ Baṅa kadàtsənaw gay guvəl la slaka nekwa gà, ṅgaha uwana la slaka kərkər gà kà, guba akəs akul aw. Say uwaga adapaka vok leri, ama uwaga kà makəḏ gəl aṅha dadàṅ aw. ⁸ Kà uwana azladza kutso anik tadàp guvəl la azladza kutso anik, makoray aṅa sufəl anik tadàp guvəl la makoray aṅa sufəl anik. Kutso adàbəlaka vok la slaka anik anik, ṅgaha may mēṅga adàsa à waṅ. Uwaga madzəka vok aṅa ṅgərpa bokuba mazay aṅa huf bəzi pəra."

⁹ "Ama akul kà, dāhàw haṅkəli kà gəl aṅkul, kà uwana tadàkasah akul, ṅgaha tadàdāhla akul à huma seriya. Tadàzlabah akul la gày madəv kuḏa la aku. Tadàtsazlah akul à huma azlamēṅga, la azlasufəl kà gay gulo, ṅgaha kadàpahaw gay gulo la huma aṅatà. ¹⁰ Say dza gesina la gudəṅ la vok tadàtsən gay Zəzagəla dadàṅ. ¹¹ Baṅa takas akul, tadala akul à huma seriya, guba adàkas akul dadàṅ, kà gay uwana kadàpəhaw à atà à adi aw. Ama baṅa kaslà adàsa à waṅ, gay uwana kadàpəhaw kà kadàbəzawwal la ləv aṅkul la tsəh, kà uwana gay uwanay kà, gay aṅa gəl aṅkul aw, ama Masasəḏok Zəzagəla adàvə à akul! ¹² Azladza tadàvah azladedə aṅatà la ahəl aṅatà kà makəḏ atà. Baba bay adàva bəzi aṅha kà aṅa makəḏay,

azlabəza bay tadəgohla afad à azlababa aṇatà à gəl, ṅgaha tadəkaf atà. ¹³ Azladza gesina tadəpəsewah akul lakəl aṇa gay gulo. Ama dza uwana adəbasinṅ tsərəh à awtəy la tetəvi Zəzagəla la ama kà, masla kà adəbəlay.”

Masla məzam aṇa dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl

(Mata 24.15-28; 21.20-24)

¹⁴ Yesu agodf bay: “Kadənəṅaw dza uwana tazala: Məzam aṇa Zəzagəla adədza madzay la slaka uwana azlayla aw, (Dza uwana adzeṅ uwaga kà atsənəṅ lela!), azlauwana la Yahudiya tadəhoy à gudəṅ à afik. ¹⁵ Dza uwana la gəl gəy, adəsa à vədəfah, ama adəda à gəy kà mahəl tatak aṅha aya aw. ¹⁶ Dza uwana la guf la abà, adəwul à mtəga kà mahəl lukut aṅha bay aw. ¹⁷ ṅgərpa kà aṇa azlamis uwana la bəza la hudf, ṅgaha azlamis uwana bəza vərna aga à atà la ahəl, la mavakay uwatà. ¹⁸ Dəvəw kudfa à Zəzagəla kà tatak uwaga aṇa mapak vok la təla anasl aw. ¹⁹ La kaslā uwatà kà, ṅgərpa mənṅa adəgay la ahəṅ, uwana adapak vok dagay uwana Zəzagəla adəfahà gudəṅ à vok tsərəh à lakana aw, adəpaka vok bokuba uwaga aya diki diki aw. ²⁰ Ama Zəzagəla adag azlamavakay uwatà desl kà azladza aṅha uwana adatsatsamani à atà. Baṅa kiya uwaga aw, kà dza adəbəlay diki diki aw.”

²¹ “Kiya uwaga, baṅa dza anik agodf à akul: ‘Aganay dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl la abanay, à agatəy, la abatəy’, kadiṅawwal gəl à vok aw! ²² Kà uwana azlaməna mapəh à atə gay

à ahàl fidaga tadàsaha à waŋ, tadàpahla azlana-dzipo anik anik ala, kà maz azladza uwana ala Zəzagəla adatsatsamni atà, à baŋa taslala vok. ²³ Akul zlà kà, dʼahàw haŋkəli! Gədapəh à akul tatak uwaga à vok à abà dagay uwarà.”

Mawul à waŋ aŋa Kona aŋa dza
(Mata 24.29-31; Luka 21.25-28)

²⁴ “La mavakay uwatà, la lig aŋa ŋgərpa la ahəŋ, afats adətəf à zagəla, təla adàudʼay aya aw. ²⁵ Azlatsetsiliŋ tadàsokw à ahəŋ la zagəla, azlamaslay uwana la zagəla la afik tadàbəlaka vok. ²⁶ Ŋgaha azladza gesina tadànəŋ Kona aŋa dza atsa à ahəŋ la habaga la abà, la ndzəda ŋgaha la mazləbay məŋga. ☆ ²⁷ Adàsləl azlamalika aŋha à slaka gesina, kà maham à gay azladza uwana à vok Zəzagəla atsatsàmàni atà, dagay la gay tər gudəŋ à vok ufaɸ.”

Uwana gudəv apəhla ala
(Mata 24.32-35; Luka 21.29-33)

²⁸ “Tapawla gay la gay la abà aŋa gudəv: Baŋa azləl ahàl mawga babasl aɸay, kasəlaw kà təla madara kà nekwa. ²⁹ Kiya uwaga babay, baŋa kanəŋaw tatak uwaga apakà vok gesina, səlàw kà, Kona aŋa dza kà nekwa la gay gamagày kà mas à waŋ. ³⁰ Haɸay, gəgodʼ à akul: Azladza aŋa zamana uwanay tadàdəv à gay dadàŋ aw, say baŋa tatak uwanay adàpaka vok gesina dadàŋ. ³¹ Zagəla la kutso tadàdəv à gay, ama gay gulo kà, adàdəv à gay dʼikidʼiki aw.”

☆ **13:26** 13.26 Yesayya 13.10; Yoyel 2.10,31; Daniyel 7.13

*Zəzagəla pəra asəl kaslā madəv à gay
(Mata 24.36-44)*

³² “Ama dza asəl mavakay uwatà, baɲaw kaslā uwatà aw, azlamalika uwana la zagəla la afik tasəl aw, Kona aɲa dza bay asəl aw, say Baba kokudā gəl aɲha pəra. ³³ Dahàw haɲkəli, kadzewhal aw, kà uwana kasəlaw mok uwana tatak uwaga adàpaka vok aw. ³⁴ Adàpakay kà bokuba dza uwana ad à mauguzahay, asàkiyà à gày aɲha à ahəɲ, aviyà à ahəl aɲa azlamagamza aɲha, avàhà à atà sləray ala, ɲgaha agòd à masla manəɲla gamagày: ‘Say kanəɲla lela, kadzehal aw!’ ³⁵ Kà uwaga dzàw à ahəɲ la adi, kà uwana kasəlaw mok uwana zil gày adàwul à waɲ aw, bi la mokokhu, bi la tataka vəf, bi la mawiyay gotsak, bi məl palaha. ³⁶ Baɲa atsa à waɲ katskats, abəza akul à gəl la madzehal la abà aw. ³⁷ Tatak uwana gəgod à akul, gəgod à azladza gesina babay: Dzàw à ahəɲ la adi!”

14

*Azlaməɲga tadaha dabaray kà makəs Yesu
(Mata 26.1-5; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)*

¹ A lig mavakay səla kà aɲa madzəka madəvaday Paska uwana azladza tazuw Pain kokudā tatak makəsliɲ, azlaməɲga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aɲa wakità seriya aɲa Zəzagəla tayàh tetəvi la vudf uwatà, kà makəs Yesu la demdem, ɲgaha aɲa makəday. ² Tagodf: “Mədəkəs la vudf madəvaday aw, kà azladza aɲa madzəka magazlay aw.”

Mis adzadzab amàl matərsin à Yesu à gəl

³ Uwana Yesu la gudəŋ Betaniya, la kay aŋa Səmon, masla akàl zagəla, mok uwana adadza madzay kà mazuw tatak may kà, mis anik asà à waŋ la amàl matərsin la ahàl la koloba gà, sləm aŋa amàl uwatà kà nar. Tsakalay aŋha kà zlazladfa. Mis uwatà apəzl koloba, adzadzab matərsin uwatà à Yesu à gəl. ⁴ Azladza anik uwana la abatà kà, azìŋ atà à gəl, tagòd: “Kà mana awis amàl matərsin aŋha ala deyday ma? ⁵ Agayŋa aduw matərsin gà ala aŋa sili dadərmokw makər, ŋgaha avàh sili gà azlaməna kudfa la uwana aduwa à vok.” Kiya uwaga taŋoŋuz à tsəh ala lakəl aŋha. ⁶ Ama Yesu agòd à atà: “Sàkàwwal! Kà mana kavərawla gay ma? Adfàh à gi sləray delga gà. ⁷ Azlaməna kudfa kà, atà la slaka aŋkul koksikoksi, kaslawwalla vok aŋa madfaha à atà delga koksikoksi bokuba uwana asa à akul. Ama gi gədàdza à ahəŋ la akul koksikoksi aw. ⁸ Mis uwanay adfahà uwana aslala vok. Masla adfàh gi amàl matərsin à vok kà, kà madfàh gi à ahəŋ aŋa maf gi à zəvay à agu. ⁹ Hadfay, gəgod à akul: La gudəŋ la vok gesina, uwana tadəpah gay marabəŋ, tadəpəhay bay tatak uwana mis uwanay adfahəŋ, ŋgaha mis uwanay adawul à atà à gəl.”

Yudas asal mat kaf à Yesu à gəl

(Mata 26.11-16; Luka 22.3-6)

¹⁰ La lig la ahəŋ, Yudas Iskariyot, tekula la tataka aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla la abà, ahàd à slaka azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla kà mat kaf à Yesu

à gəl. ¹¹ Uwana tatsənà uwaga kà, taràb, tagòdfal: “Mədàvà à ka sili.” Dagay kaslà uwatà, Yudas ayàh tetəvi kà mapəhla Yesu ala.

Yesu azuw tatak may aᅇa Paska

la azlaməna matapla la slaka aᅇa kulo gəl aᅇa səla

(Mata 26.17-25; Luka 22.7-14; Yuhana 13.21-30)

¹² La mavakay teraᅇa aᅇa madəvaday Pain kokudà tatak makəsliᅇ, vudf makəf magadzaw aᅇa Paska, azlaməna matapla aᅇa tanàval à gay la: “Lala asa à ka kà məday kà madfàh à ka tatak may aᅇa madəvaday Paska à ahəᅇ la?”

¹³ Yesu aslèl azladza səla la tataka aᅇatà la abà, agòdf à atà: “Dàw à gudəᅇ à abà, dza la ahəᅇ la tuguzl lakəl, la iyaw gà, kadàgagamaw akul nna. ¹⁴ Nèfàw à gày uwana à abà adàda à agu, gòdfàw à zil gày uwatà kà: Məᅇga gami agòdf à ka: ‘Lala à gày gulo, uwana gədàzuw tatak may aᅇa Paska la aku la azlaməna matapla gulo li? agòdf’, gòdfàwwal. ¹⁵ Masla adàpəhakulla gày məᅇga uwana la afik gà, slaka madəhəᅇ à ahəᅇ gà gesina. La abatà la uwana kadàdfahaw vok à ahəᅇ gesina kà aᅇami.” ¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aᅇa tahàd, tahàd à hudf gudəᅇ à abà, tabəzà tatak à gəl bokuba uwana Yesu apəhatàla. Uwana tadfàh tatak may Paska à ahəᅇ kà, tawùl à slaka Yesu.

¹⁷ Uwana mokokhu adasa à waᅇ kà, Yesu abèz à abatà la azlaməna matapla aᅇa kulo gəl aᅇa səla. ¹⁸ Mok uwana tadzà madzay, tazùw tatak may, Yesu agòdf à atà: “Hadfay, gəgodf à akul,

tekula la tataka aṅkul la abà uwana mēzuw tatak may sēla adàta à gi kaf à gəl.”^{✧ 19} Azlaməna matapla la slaka aṅha tadzəkà mazawla à gəl, tagodal la tekula tekula aṅatà: “Gi zlàk uwà? Gi zlàk uwà?”

²⁰ Yesu agòd à atà: “Dza tekula la tataka aṅkul la abà, uwana mēdəb aləl à kaf à gəl anu sēla, la uwana adàta à gi kaf à gəl. ²¹ Ndzer gi, gi Kona aṅa dza gədàmətsay bokuba uwana tatsetsèr à wakità à abà lakəl gulo. Ama ṅgərpa adàgay la dza uwana adətəg kaf à gəl aṅa Kona aṅa dza agay, tayyi dza uwaga aw kà ṅlēm kà masla.”

Tatak may tsikaslaga

(Mata 26.26-30; Luka 22.15-20; 1 Korintiya 11.23-25)

²² La mok uwana tazùw tatak may, Yesu azəb kaf, atsàkàṅ ala, ‘Kikay’ agòd à Zəzagəla, ṅgaha avà à azlaməna matapla la slaka aṅha, agòd à atà: “Zùwàw uwaga kà vok gulo!” ²³ ṅgaha azəb kətsaw la iyaw mayyay ahàf gə, ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla, avà à atà, atà gesina tasà à uda la abà, ²⁴ ṅgaha agòd à atà: “Uwaga kà aṅiz gulo, aṅiz makəs vok slawda la Zəzagəla, uwana asokw à vədah kà aṅa azladza aṅuvaw. ²⁵ Haday, gəgòd à akul, gədàsa iyaw mayyay ahàf uwanay aya aw, tsəràh à uwana mēdāsəy anina aya la makoray Zəzagəla.” ²⁶ Tazləbà Zəzagəla la mahabay, ṅgaha tasà à uda, tadà aṅatà à gudəṅ kuvu à afik.

✧ **14:18** 14.18 Mahabay 41.9

Yesu atà la Piyer

(*Mata 26.31-35; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38*)

²⁷ Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Akul gesina kadàsakaw gi à ahəṅ, kadàhoy à waṅ akul, kà uwana uwaga kà matsetserayga la wakità Zəzagəla la abà: ‘Gədàkəd masla manəṅla azlatuwaṅ, azlatuwaṅ tadāvah gəl à ahəṅ.’[☆] ²⁸ Ama la lig la ahəṅ, gədàwul à uda la mamətsay, gədàtsəvokay kà akul kà mad à Galili.” ²⁹ Piyer agòdɔl: “Amiyaka azladza gesina tasak à kak à ahəṅ kà, gi kà, gədàsak à kak à ahəṅ aw.” ³⁰ Nḡaha Yesu awùllal ala: “Hadɔy, gəpəh à ka, la vuɔ uwanay lakana, gurayṅa mewgdzagalaṅ awiyay asik səla kà, kà kak Piyer kadàgòdɔy kà, kà kasəl gi aw, asik makər.” ³¹ Ama Piyer agòd la ndzəɔa aya: “Gədàpəh tsəhay gay uwaga aw, gəmətsay ndzer la kak!” Atà gesina tagòd kiya uwaga babay.

Yesu adəv kuɔa la Getsemane

(*Mata 26.36-46; Luka 22.39-46*)

³² Tabəz à slaka anik uwana sləm aṅha Getsemane. Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Dzàw à abanay, gəda à madəv kuɔa!” ³³ Yesu ahəl azla Piyer, Yakuba la Yuhana kà maday atà nna. Adzəkà maskulay la mazaw la gəl. ³⁴ Agòd à atà: “Mazaw la gəl akəɔd gi. Ama dzàw la abanay, dzəwhəl aw!” ³⁵ Azà à atà vok la vok ala ṅuv, atəɔd à vəɔfah, adəv kuɔa à Zəzagəla: “Baṅa kaslala vok, və à gi tetəvi, kà kaslà aṅa ṅərpa ada aṅha la slaka gulo. ³⁶ Iyay Baba gulo,

[☆] **14:27** 14.27 Zakari 13.7

kaslala vok kà madfàh tatak gesina. Zèðbagəŋ kətsaw ŋgərpa uwanay ala la slaka gulo. Ama bokuba uwana asa à gi aw, say bokuba uwana asa à ka.”

³⁷ Ŋgaha awùl à waŋ, abəzà azlaməna mat-apla aŋha makər uwatà à gəl, atà la madzəhal gà. Agòd à Piyer: “Səmon, kadzəhal ay? Kaslala vok aŋa madz à ahəŋ la adi sa tekula aw ay?

³⁸ Akul gesina dzàw à ahəŋ la adi, dèvəw kuɖa kà matəɖiya à mavavaray à abà aw. Hadfay, masasəɖok aŋa dza asal makəs gay, ama vok aŋha la nzdəɖa aw!”

³⁹ Ŋgaha adà aŋha aya. Adèv kuɖa kalkal uwana uwarà. ⁴⁰ Uwana awùl à waŋ, abəzà atà à gəl la madzəhal gà. Taslàlà vok aŋa madz à ahəŋ la adi aw. Tasəl uwana tawùllal ala aw.

⁴¹ Uwana awùl à waŋ à slaka aŋatà aŋa mamakər aŋha, agòd à atà: “Kadzəwhal, kaduwaw ləv ay? Diga adagay, sa kà adaslay. Lagwa azlaməna tsakana takəs Kona aŋa dza. ⁴² Sàw à afik, məhàd adagay, aganay dza uwana atəg à gi kaf à gəl kà adazlanay”, Yesu agòd à atà.

Makəs Yesu

(Mata 26.47-56; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴³ Mok uwana Yesu avàts gay dadəŋ, Yudas, tekula la tataka aŋa azlakulo gəl aŋha səla la abà, asà à waŋ. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà à waŋ la katsakar, la zəva. Məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga la uwana taslèlla atà. ⁴⁴ Yudas

uwana atàl kaf à gəl apèhla dabaray à maham à ahəŋ dza kà makəs Yesu. Agòd: “Dza uwana gədàsəkwiŋ maslawda slawda kà, masla la uwana kayahaw, kadà, kəsàw, dfawùlla nènàwla.” ⁴⁵ Uwana adabəz à abatà, katskats ahàd à slaka Yesu, agòd: “Məŋga gulo!”, akəsà vok. ⁴⁶ Azladza takəs Yesu, tawàslàhàn à ahəŋ. ⁴⁷ Ama tekula la tataka azlaməna matapla la abà, atsizilla ala, abèdƒ katsakar aŋha à lag, adèdƒ magamza aŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, anàtsal sləm lakəl ala. ⁴⁸ Yesu agòd à maham à ahəŋ dza: “Kà mana katsàw à wàn la katsakar ŋgaha la zəva la ahəl kà aŋa makəs gi ma? Gi masla nabəra ay? ⁴⁹ Kəla mavakay gədzà à ahəŋ la akul la məŋ gày Zəzagəla la aku, gətàpakulla tatak, akul bay kakəsàw gi aw. Ama uwaga apaka vok kà madəvəŋ à gay tatak uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh dagay uwarà.” ⁵⁰ Ŋgaha azlaməna matapla la slaka aŋha gesina tasàkal à ahəŋ. Tahòy aŋatà.

⁵¹ Kohana anik la ahəŋ, anəfà Yesu la peteli la vok pəra. Tayàh kà makəsay. ⁵² Ama asàkatàla peteli à ahəŋ, ahòy aŋha ala diga.

Yesu la huma seriya

(Mata 26.57-68; Luka 22.54-55; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵³ Maham à ahəŋ dza tadàla Yesu à slaka məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamagol dza la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla. Gesina tahamà gay à vok.

⁵⁴ Piyer anəfà atà la lig kərkər, adà à kodal aŋa

məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à abà, adzà madzay la azlaslodzi à vədə akàl à vok.

⁵⁵ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak la azlamadzahaga gesina tayəh dabaray aŋa makəsalla fida à gəl aŋa madukwla seriya mamətsay à gəl, ama tabəzà à mawisiga aŋha aw. ⁵⁶ Kà uwana uwabeyuwi atügw gay fida lakəl aŋha, ama fida aŋatà akəsà vok aw. ⁵⁷ Azlanik aŋatà tasà à afik ŋgaha tatsədəl azlafida anik anik à gəl gesina. ⁵⁸ “Mətsənəŋ agòd kà: ‘Gədàkal magol gəy Zəzagəla uwanay à ahəŋ, uwana azladza taŋəl la ahəl la mahəŋay makər, gədàhəŋəŋ ala kokudə maf ahəl à abà aŋa azladza’, agòd.” ⁵⁹ Baməraka la madəh fida uwatà, gay aŋatà akəs à vok aw.

⁶⁰ Məŋga aŋa azlaməna mav tatak asà à afik, atsizilla ala la tataka azladza la abà gesina, anavà Yesu la gay ala: “Kawulla gay à uda aw takay? Mana à uwana tatugw kà gəl tak ma?” ⁶¹ Ama Yesu adzà à ahəŋ titi. Awùlla gay à uda aw. Məŋga aŋa azlaməna mav tatak anavà Yesu aya: “Kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla uwana tazləbay ay?” ⁶² Yesu agòdəl: “Bà kiya uwaga, kadənəŋaw Kona aŋa dza madza madzayga la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl la maslay, la mazləbay məŋga, ŋgaha atsa à ahəŋ la habaga zagəla la abà.”*

⁶³ Məŋga aŋa azlaməna mav tatak akwàhà lukut aŋha ala, agòd: “Məwoya sayda anik lakəl aŋha aya aw! ⁶⁴ Katsənàw uwana apəh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla. Mana kadzəgwaw ma?” Gesina aŋatà tadükwla seriya mamətsay à gəl.

* **14:62** 14.62 Daniyel 7.13

⁶⁵ Azladza anik la tataka aṇatà la abà tadzəkà mataf slesliḃ à Yesu à adi. Tatsàkal à yewdi à ama, tazlàḃ la mamits ahàl, ṅgaha tagòḃal: “Pèhanula, uwa à uwana adèḃ à ka uwa?” Azlaslodzi takès Yesu, ṅgaha tabakàlla ahàl à sləm à abà.

“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agòḃ

(Mata 26.69-75; Luka 22.56-62; Yuhana 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Piyer la gəl akàl dadàṅ, à uwana dugu madzadzaray aṇa mənṅa aṇa azlaməna mav tatak asà à waṅ. ⁶⁷ Uwana anəṅà Piyer à vèḃa akàl à vok kà, anərèz, agòḃ: “Kak bay, kadzà à ahəṅ la Yesu, zil Nazaret.” ⁶⁸ Ama Piyer adəhà fida, agòḃ: “Gəsəl aw, gətsəna gay uwaga asa à ka magòḃay aw!” ṅgaha asà à uda, adà aṅha à dzogdzog à abà. Mok uwatà mewgdzagalaṅ awiyà. ⁶⁹ Dugu madzadzaray anəṅà Piyer aya, agòḃ à azladza uwana la abatà aya: “Dza uwanay kà tekula aṇatà bay!” ⁷⁰ Ama Piyer agòḃ aya: “Awaṅ, gi tekula aṇatà aw.” La lig la ahəṅ ṅuv, azladza uwana la abatà tagòḃ à Piyer: “Haday, kak bay, kak tekula aṇatà, kà uwana kak zil Galili.” ⁷¹ Piyer adzəkà magòḃay: “Baṅa gəḃàh fida, say Zəzagəla avà à gi ṅgərpa zagəla. Gəsəl dza uwaga kapəhaw gay aṅha ḃikiḃiki aw!” ⁷² La mok uwatà mewgdzagalaṅ awiyà kà masəla. Gay uwana Yesu apèh, awùl à Piyer à gəl: ‘Mok uwana mewgdzagalaṅ awiyay asik səla dadàṅ aw, kadàgòḃay asik makər kà, kasəl gi aw.’ Piyer adzəkà matuway.

15

Yesu la huma Pilatus
(Mata 27.1-2; 11-14; Luka 23.1-5; Yuhana 18.28-38)

¹ Bəŋ la zay la tsəh, azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak takəs sawaray la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla gesina, tatsurkà Yesu, tadàlla, tavà à Pilatus à ahàl à afik. ² Pilatus anavà Yesu la gay ala: “Kak Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?” Yesu awulàlla: “Iyay, bokuba uwana kagòd.” ³ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak, takàl gay à Yesu à vok aŋuvaw. ⁴ Pilatus anavà Yesu aya: “Kawulla à gay à uda aw uwà? Tsənà makəl à ka gay à vok aŋatà tsi.” ⁵ Ama Yesu awùlla à gay à uda aw. Ləv avàl à Pilatus à gay kà uwaga.

Seriya mamətsay atəf à Yesu à gəl
(Mata 27.15-26; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

⁶ Kəla madəvaday Paska, Pilatus adùwatàla gəl à masla daŋay tekula, uwana maham à ahəŋ awoyàŋ. ⁷ La mok uwatà, dza tekula la ahəŋ la daŋay la aku, sləm aŋha Barabas. Masla tekula aŋa azlaməna mazləl guvəl à gumna à adi, takədf dza la magazlay la abà. ⁸ Maham à ahəŋ dza ahàd à mtəga Pilatus kà aŋa manav uwana Pilatus adfahàhàtəŋ viya viya. ⁹ Pilatus anavà atà à gay ala: “Asa à akul kà gəduwakulla gəl Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?” ¹⁰ Kà uwana asəl kà azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak tadàla Yesu à slaka aŋha kà maŋor pəra. ¹¹ Ama azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak tavədzàhà

à tsøh azladza à afik kà Pilatus aduwatàla gøl kà Barabas. ¹² Pilatus agòf à maham à ahøŋ dza aya: “Mana asa à akul gøðehøŋ à dza uwanay à vok kazalawla ala Suføl aŋa azla Yahudiya ma?” ¹³ Tawulàlla la mawiyay: “Zlèl masla à ahàf à adi!” ¹⁴ Pilatus anavà atà: “Mana mawisiga aŋha uwana adahàŋ ma?” Ama tazàla mawiyay à gøl aya: “Zlèl masla à ahàf à adi!” ¹⁵ Pilatus awoyà marab løv aŋa azladza. Kà uwaga à uwana aduwà à atà gøl à Barabas. Ngaha agòf à azlaslodzi kà tasläh Yesu ala la kurpi, avà à atà masla à ahàl kà mazlèliya à ahàf à adi.

*Azlaslodzi takøðfasl à Yesu
(Mata 27.27-31; Yuhana 19.2-3)*

¹⁶ Azlaslodzi tadàla Yesu à gøl akàl aŋa Pilatus, tazalàhà azlaslodzi gesina. ¹⁷ Tadùwal dawara mativga à vok, taslàslàp atàk, tatsefàdal à gøl magabaga gabaga aŋa suføl kà makødaslal. ¹⁸ Ngaha tasukwà masla: “Ayyi, Suføl aŋa azla Yahudiya!” ¹⁹ Tadèðf à gøl la kavak, tatàfal sleslið à vok, takødèðf à ahøŋ la huma aŋha bokuba suføl kà madzedzinay. ²⁰ Uwana tadèv makødaslal à gay, tasørètal dawara mativga uwatà la vok ala, tawùllal lukut aŋha à vok, ngaha tadàla à uda kà aŋa mazlèl à ahàf à adi.

*Tazlèl Yesu à ahàf à adi
(Mata 27.32-44; Luka 23.26-43; Yuhana 19.17-27)*

²¹ La tetøvi la ama, tagagàm la dza, uwana zil gudøŋ Søren, sløm aŋha Sømon baba aŋa Alekøsender atà la Rufus. Masla atsà à waŋ la guf aŋha la abà. Azlaslodzi tafàl ndzøða à gøl

an̄a mazəb ah̄af an̄a Yesu. ²² Tadàla Yesu à slaka uwana sləm an̄ha *Golgota*. (Bokuba magoday: slaka aslasl takasa à gəl) ²³ La abatà asà à atà an̄a maval iyaw hamhamga uwana tatəďalla mir à tsəh, kà mataslala maziŋ ala, ama Yesu akweskà kà masay. ²⁴ Ngaha tatatàsl Yesu à ah̄af à adi. Tavàhà lukut an̄ha la tataka an̄atà la abà, tatsàl tsatsa lakəl, kà uwana asà à atà masəl tatak uwana uwabeyuwi an̄atà abəzal.* ²⁵ Mok uwana tatàsl Yesu à ah̄af à adi kà zil gosela. ²⁶ Tatsetsèr à gəl an̄ha gay seriya tapəhla ala la magoday gay uwana takəď ala: SUFƏL AN̄A AZLA YAHUDIYA. ²⁷ Tatatàsl azlaməna nabəra səla à ah̄af à adi la Yesu, tekula la ah̄al kaf an̄ha, tekula bay la ah̄al gudzay an̄ha. ((²⁸ Kiya uwaga agay bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà: Tatugw masla à tataka an̄a azlaməna haypa à abà.))*

²⁹ Azladza uwana taguwàhà à awtày la abatà takəďàslal, takokòtəhà gəl, tagòďal: “Nəhàŋ zla! Kak uwana kagòď kà, asa à ka makal magol gày Zəzagəla à ahəŋ, an̄a maŋalay anik la mavakay makər, kagòď.* ³⁰ Sà à ahəŋ la ah̄af la adi, bəlla gəl an̄ak tak zla!” ³¹ Kiya uwaga babay azlaməŋga an̄a azlaməna mav tatak takəďàslal la azlamadzahaga an̄a wakità seriya an̄a Zəzagəla la slaka gà, tagòď kà atà kà atà: “Abəla azladza anik, ama aslala vok an̄a maḃəl gəl an̄ha aw uwà? ³² Say mənəŋəŋ Mesi, Sufəl an̄a Isərayel atsa à ahəŋ la ah̄af la adi dadàŋ, ŋgaha mədiŋal gəl à vok.” Azladza

* **15:24** 15.24 Mahabay 22.18 * **15:28** 15.28 Yesayya 53.12

* **15:29** 15.29 Mahabay 22.7

uwana tatatàsl à ahàf à adi tatsèkal magodfahay à gəl babay.

Mamətsay anja Yesu

(Mata 27.45-56; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

³³ La tataka afats, mələs apakà vok la kutso la abà gesina, tsərəh afats dat mogova gova gərewni delga. ³⁴ La afats dat magova gova gərewni delga uwatà, Yesu awiyà la ndzəda, agòd: “*Eloyyi, Eloyyi, lema sabachthani?*” ✧ (Bokuba magodfay: Zəzagəla gulo, Zəzagəla gulo, kà mana kasak gi ma?) ³⁵ Azlaanik uwana tadzà à ahəŋ la abatà tatsənà uwaga, tagòd kà: “Aganay azalay à dza uwana Zəzagəla apəhal gay à ahəl à uwana sləm anja Eliya.” ³⁶ Dza tekula ahòy à awtày la abatà, ahənà sawsaw ala la iyaw hamhamga, afà sawsaw à gay kavak, avəl kà makokuzay, agòd: “Tsetsi mədza à ahəŋ titi, mənərèz à baŋa Eliya atsa à waŋ kà anja mazəb à ahəŋ la ahàf la adi!” ✧ ³⁷ Ama Yesu awiyà la ndzəda, ŋgaha aməts.

³⁸ Ama bafta mənŋga uwana la gày Zəzagəla la aku, akohàla tsərəd, tsərəh à afik, tsərəh à vədah. ✧ ³⁹ Mənŋga anja azlaslodzi dzim, uwana atsizl à huma anja Yesu, anəŋà mamətsay anja, à uwana adawiyay, agòd: “Hadfay, dza uwanay kà Kona anja Zəzagəla!”

⁴⁰ Azlamis uwana tanəŋà à awtày kərker la ahəŋ, la abatà la tataka anjatà la abà, Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà anja Yakuba

✧ **15:34** 15.34 Mahabay 22.1 ✧ **15:36** 15.36 Mahabay 69.21

✧ **15:38** 15.38 2Musa 26.31-33

uwana bəziga la Yosəs, la Salome. ⁴¹ Tauguzàhàh la azla Yesu, à mok uwana agà la gudəŋ Galili. La abatà bay azlamis anik aŋuvaw tahàd la azla Yesu la slaka gà à Urusalima à afik.

Maf Yesu à zəvay à agu

(Mata 27.57-61; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁴² Lagwa kà mokokhu adagay, uwaga mavakay maɗàh vok à ahəŋ bokuba magoɗay vuɗ maɗàh vok aŋa vuɗ maduɗ ləv. ⁴³ La gay mokokhu, Yusufu zil Arimate asà à waŋ, masla tekula la tataka aŋa azlamasiga la abà. Masla kà akùd makoray Zəzagəla babay. Kurit yewdi agòɗal kà madiya à slaka Pilatus aw. Anàv vok aŋa Yesu. ⁴⁴ Ama ləv avàl à Pilatus à gay, kà uwana atsənəŋ kà Yesu adamətsay katskats. Azàla mənŋa aŋa azlaslodzi dzim, anàv la slaka aŋha: “Aməts ma uwarà ay?” ⁴⁵ Uwana adatsən dziriga la slaka mənŋa aŋa azlaslodzi dzim, avà tetəvi à Yusufu kà mazəb vok aŋa Yesu. ⁴⁶ Yusufu asùkw bafta, azəb vok aŋa Yesu à ahəŋ la ahàf la adi, afafàɗ à bafta uwatà à abà, afà à zəvay à agu, zəvay kà tàlla kà à tsakur à abà. Nŋaha atakòslal mən abəlam à ama. ⁴⁷ Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aŋa Yosəs tanəŋà zəvay uwana tafà Yesu à agu

16

Mawul à uda la mamətsay aŋa Yesu

(Mata 28.1-8; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

¹ Uwana mavakay maduɗ ləv adada à lig, Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aŋa

Yakuba, la Salome tasùkw amàl matørsin kà aṅa madla aṅa madfahiya à Yesu à vok. ² Bəṅ la zay la tsəh, vuɔf ladu uwana afats à lig mas à afik, tahàd à gəl zəvay. ³ Tagòɔf kà atà kà atà: “Uwa adàtakosl anu à bəlam à zəvay la ama ala uwa?” ⁴ Kà uwana bəlam uwatà kà mənḡa. Ama tanəṅà à awtày kà, tanəṅà bəlam matakoslal à ama ala gà tsewwa. ⁵ Tahàd à zəvay à agu. Tanəṅà bəzi kohana uwana adzà madzay la abatà la ahàl kaf lakəl, la lukut medekuga la vok. Guba akès atà. ⁶ Agòɔf à atà: “Guba akəs akul aw! Kayahaw Yesu zil Nazaret, uwana tatatàsl à ahàf à adi. Aga la abanay aw, awùl à uda la mamətsay. Aganay slaka aṅha uwana tahənàṅ à ahəṅ. ⁷ Lagwa kà, dàw, kadàgòɔfaw à azlaməna matapla aṅha, kaykay gà kà à Piyer à gay uwanay: Yesu atsavokkay kà akul kà mad à Galili. La abatà kadənəṅawwanḡ bokuba uwana agòɔf à akul.”

⁸ Azlamis tasà à uda la zəvay la aku, tahòy. Ləv avàl atà à gay la guba mənḡa. Tabadmə à dza aw kà uwana guba akès atà.

*Yesu apəhla vok à Mariyama dəḡ zla Magdala
(Mata 28.9-10; Yuhana 20.11-18)*

⁹ Uwana Yesu adawul à uda la mamətsay, bəṅ vuɔf ladu apəhla vok à Mariyama dəḡ zla Magdala dadàṅ. (Mis uwana akufəkəl azlamasəɔfok mawisiga məɔfəkəl ala) ¹⁰ Mariyama ahàd kà mapəh uwaga à azladza uwana tadzàhà à ahəṅ la Yesu, tazàwla gəl, ṅgaha tatàw. ¹¹ Ama mok uwana tatsənà uwana apəh à atà kà, Yesu

aga la ahəŋ la sifa kà, ŋgaha kà masla anəŋəŋ kà, atà tadiŋal gəl à vok aw.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha səla

(Luka 24.13-35)

¹² La lig la ahəŋ, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha səla. La mok uwana atà tahəd à mauguzahay à bəzi gudəŋ anik à abà. ¹³ Tawùl à Urusalima à abà, tapəh à azladza anik, ama atà bay kà, tadiŋal gəl à vok aw.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha tekula

(Mata 28.16-20; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Sləray 1.6-8)

¹⁴ La lig la ahəŋ, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha tekula, la mok uwana atà la tatak may lakəl. Agòd à atà kà, atà la madiŋal gəl à vok aw, atà la ləv dzaŋdzaŋga. Kà uwana tadiŋ gəl à azladza uwana à vok, tagòd à atà kà tadanəŋ la sifa aw. ¹⁵ Yesu agòd à atà: “Dàw à gudəŋ à vok gesina, zàwàŋ, pəhàw gay Zəzagəla à azladza gesina! ¹⁶ Dza uwana adiŋal gəl à vok adàhalla batem, adàbəlay. Dza uwana adiŋal gəl à vok aw Zəzagəla adàfahalla seriya à gəl. ¹⁷ Aganay azlanadzipo la maslay uwana azlaməna madiŋal gəl à vok tadàdah à ahəŋ la sləm gulo: Tadàslala vok makufəkàh azlamasasəfok mawisiga, tadàvatsah azlagay mələk gə, ¹⁸ tadàkas azlabebi la ahəl amiyaka tadàsa magur bay kà, aza à atà aw. Tadàfak ahəl à azlaməna fuvats à gəl, ŋgaha tadàwur ala.”

Yesu awul à slaka Zəzagəla
(Luka 24.50-53; Sləray 1.9-11)

¹⁹ La mok uwana Sufəl Yesu adadəv gay aṅha à gay, adà aṅha à zagəla, adzà madzay la ahəl kaf aṅa Zəzagəla lakəl. ²⁰ Azlaməna asik aṅha, tahəd à gudəṅ à vok gesina aṅa maz gay matsidayga aṅa Sufəl Zəzagəla. Sufəl Yesu adahà sləray la atà aya gotənaṅ, apəhla dziriga aṅa gay aṅatà ala la madàh nadzipo aṅuvaw.

**Wakità Zəzagəla Wakitə Aŋa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Aŋa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974